ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/848

zo 17. mája 2017,

ktorým sa stanovujú kritériá a metodické normy určovania dobrého environmentálneho stavu morských vôd a špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2010/477/EÚ

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej Únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) ([1]), konkrétne jej článok 9 ods. 3 a článok 11 ods. 4,

keďže:

(1) Rozhodnutím Komisie 2010/477/EÚ ([2]) sa stanovili kritériá, ktoré majú členské štáty používať na určenie dobrého environmentálneho stavu svojich morských vôd a ktorými sa majú riadiť pri posudzovaní tohto štatútu v prvom cykle vykonávania smernice 2008/56/ES.

(2) Rozhodnutím 2010/477/EÚ sa potvrdilo, že vypracovanie alebo revíziu týchto kritérií v prípade niektorých kvalitatívnych deskriptorov je potrebné podporiť ďalším vedeckým a technickým rozvojom, ako aj ďalším rozvojom metodologických noriem v úzkej spolupráci so zavádzaním monitorovacích programov. Okrem toho sa v uvedenom rozhodnutí uvádzalo, že by bolo vhodné vykonať jeho preskúmanie čo najskôr po ukončení posúdenia požadovaného článkom 12 smernice 2008/56/ES, aby bolo možné včas podporiť úspešnú aktualizáciu morských stratégií, ku ktorej dôjde v roku 2018, podľa článku 17 smernice 2008/56/ES.

(3) V roku 2012 členské štáty na základe počiatočného posúdenia svojich morských vôd podľa článku 8 ods. 1 smernice 2008/56/ES podali správu o environmentálnom stave svojich morských vôd a oznámili Komisii svoje stanovenie dobrého environmentálneho stavu súlade s článkami 9 ods. 2 smernice 2008/56/ES a svoje environmentálne ciele v súlade s článkom 10 ods. 2 tej istej smernice. V posúdení týchto správ členských štátov Komisiou ([3]), vykonanom v súlade s článkom 12 smernice 2008/56/ES sa zdôraznilo, že ak majú členské štáty dosiahnuť dobrý environmentálny stav do roku 2020, je potrebné bezodkladné zvýšené úsilie. Výsledky poukázali na potrebu výrazného zlepšenia kvality a jednotnosti pri určovaní dobrého environmentálneho stavu členskými štátmi. Okrem toho sa v posúdení konštatovalo, že regionálna spolupráca musí byť jadrom vykonávania smernice 2008/56/ES. Taktiež sa zdôraznilo, že je potrebné, aby členské štáty systematickejšie vychádzali z noriem vychádzajúcich z právnych predpisov Únie, alebo v prípade, že neexistujú, z noriem stanovených v regionálnych morských dohovoroch alebo iných medzinárodných dohodách.

(4) Aby sa zabezpečilo, že druhý cyklus vykonávania morských stratégií členských štátov bude naďalej prispievať k dosiahnutiu cieľov smernice 2008/56/ES a prinášať konzistentnejšie stanovenia dobrého environmentálneho stavu, Komisia vo svojej správe o prvej fáze vykonávania odporučila, aby útvary Komisie a členské štáty spolupracovali na revízii, posilnení a zlepšení rozhodnutia 2010/477/EÚ na úrovni Únie, s cieľom stanoviť súbor jasnejších, jednoduchších, stručnejších, jednotnejších a porovnateľnejších kritérií dobrého environmentálneho stavu a metodických noriem, a zároveň preskúmali prílohu III k smernici 2008/56/ES a v prípade potreby ju zrevidovali a vypracovali konkrétne usmernenia na zabezpečenie jednotnejšieho a konzistentnejšieho prístupu k posudzovaniu v budúcom cykle vykonávania.

(5) Na základe týchto záverov sa postup preskúmania začal v roku 2013, keď bol plán pozostávajúci z niekoľkých fáz (technická a vedecká, konzultácie a rozhodovania) schválený regulačným výborom ustanoveným na základe článku 25 ods. 1 smernice 2008/56/ES. Počas tohto procesu Komisia uskutočnili konzultácie so všetkými zainteresovanými stranami, vrátane zmluvných strán regionálnych morských dohovorov.

([1]) Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19.
([2]) Rozhodnutie Komisie (2010/477/EÚ) z 1. septembra 2010 o kritériách a metodických normách určovania dobrého environmentálneho stavu morských vôd (Ú. v. EÚ L 232, 2.9.2010, s. 14).
([3]) Správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Prvá etapa vykonávania rámcovej smernice o morskej stratégii (2008/56/ES) – Posúdenie a usmernenia Európskej komisie (COM(2014) 097 final, 20.2.2014).

(6) S cieľom uľahčiť budúce aktualizácie počiatočného posúdenia stavu morských vôd členských štátov a stanovenie ich dobrého environmentálneho stavu, a zabezpečiť väčšiu jednotnosť pri vykonávaní smernice 2008/56/ES v celej Únii, je potrebné spresniť, zrevidovať alebo zaviesť kritériá, metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy, ktoré členské štáty majú používať, v porovnaní s prvkami, ktoré sú v súčasnosti stanovené v rozhodnutí 2010/477/EÚ. V dôsledku toho by sa mal počet kritérií, ktoré majú členské štáty monitorovať a posudzovať, znížiť, pričom na tie, ktoré sa zachovajú, by sa mal uplatňovať prístup orientujúci sa na riziko, aby mohli členské štáty zamerať svoje úsilie na hlavné antropogénne tlaky ovplyvňujúce ich vodstvá. Napokon, aby sa stanovil rozsah, v akom je v morských vodách Únie potrebné merať dobrý environmentálny stav, je nutné ďalej špecifikovať kritéria a ich používanie vrátane stanovenia prahových hodnôt alebo ich nastavenia.

(7) V súlade so záväzkom, ktorý Komisia prijala vo svojom oznámení Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Lepšia právna regulácia v záujme lepších výsledkov – program EÚ ([1]), toto rozhodnutie zabezpečí súlad s ostatnými právnymi predpismi Únie. Aby sa na úrovni Únie zabezpečila väčšia jednotnosť a porovnateľnosť stanovení členských štátov dobrého environmentálneho stavu, a aby sa predišlo zbytočným presahom, je potrebné zohľadniť príslušné existujúce normy a metódy monitorovania a posudzovania stanovené v právnych predpisoch Únie, vrátane smernice Rady 92/43/EHS ([2]), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES ([3]), nariadenia Komisie (ES) č. 1881/2006 ([4]), nariadenia Rady (ES) č. 1967/2006 ([5]), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES ([6]), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES ([7]) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 ([8]).

(8) Pre každý z kvalitatívnych deskriptorov uvedených v prílohe I k smernici 2008/56/ES a na základe orientačných zoznamov v prílohe III k uvedenej smernici, je potrebné stanoviť kritériá (vrátane prvkov kritérií) a, v prípade potreby, prahové hodnoty, ktoré sa použijú. Cieľové hodnoty majú pomôcť členským štátom v úsilí stanoviť súbor charakteristík dobrého environmentálneho stavu a informovať o svojom posúdení v rozsahu, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav. Taktiež je potrebné stanoviť metodické normy, vrátane geografického rozsahu pre posúdenie a spôsobu použitia kritérií. Tieto kritériá a metodické normy zabezpečia jednotnosť a možnosť porovnávania (morských regiónov alebo subregiónov medzi sebou) posudzovaní rozsahu, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav.

(9) Aby sa zabezpečila porovnateľnosť medzi podrobnosťami o zmenách zo strany členských štátov v nadväznosti na preskúmania niektorých prvkov morských stratégií, ktoré boli zaslané podľa článku 17 ods. 3 smernice 2008/56/ES, mali by sa zadefinovať špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania s prihliadnutím na súčasné špecifikácie a normy na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni vrátane regionálnej alebo subregionálnej úrovne.

(10) Členské štáty by mali uplatňovať kritériá, metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania stanovené v tomto rozhodnutí v kombinácii s prvkami ekosystémov, antropogénnymi tlakmi a ľudskými činnosťami uvedenými v orientačných zoznamoch prílohy III k smernici 2008/56/ES a odkazom na počiatočné posúdenie uskutočnené podľa článku 8 ods. 1 uvedenej smernice, pri stanovení súboru charakteristík dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 9 ods. 1 uvedenej smernice, ako aj pri vypracúvaní koordinovaných monitorovacích programov podľa článku 11 uvedenej smernice.

([1]) COM(2015) 215 final.
([2]) Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7).
([3]) Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).
([4]) Nariadenie Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5).
([5]) Nariadenie Rady (ES) č. 1967/2006 z 21. decembra 2006 o riadiacich opatreniach pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov rybného hospodárstva v Stredozemnom mori, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2847/93 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1626/94 (Ú. v. EÚ L 409, 30.12.2006, s. 11).
([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky, o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a o zmene a doplnení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 84).
([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26.1.2010, s. 7).
([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22).

(11) Aby bolo možné vytvoriť jasné prepojenie medzi stanovením súboru charakteristík dobrého environmentálneho stavu a posúdením pokroku, ktorý vedie k jeho dosiahnutiu, kritériá a metodické štandardy dobrého environmentálneho stavu je vhodné organizovať na základe kvalitatívnych deskriptorov stanovených v prílohe I k smernici 2008/56/ES, s prihliadnutím na orientačné zoznamy prvkov ekosystému, antropogénne tlaky a ľudské činnosti stanovené v prílohe III k uvedenej smernici. Niektoré z týchto kritérií a metodických noriem sa týkajú predovšetkým posúdenia environmentálneho stavu a prevládajúcich tlakov a vplyvov podľa písmen a) alebo b) článku 8 ods. 1 smernice 2008/56/ES.

(12) V prípadoch, v ktorých nie sú stanovené prahové hodnoty, by členské štáty mali prahové hodnoty zaviesť v rámci spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, napríklad odkazom na existujúce hodnoty alebo zavedením nových v rámci regionálnych morských dohovorov. V prípadoch, v ktorých by prahové hodnoty mali byť stanovené prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie (v prípade deskriptorov pre morský odpad, podmorský hluk a integritu morského dna), urobí sa tak v rámci spoločnej vykonávacej stratégie, ktorú zriadia členské štáty a Komisia na účely smernice 2008/56/ES. Po zavedení v rámci spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, sa tieto prahové hodnoty stanú súčasťou súboru charakteristík dobrého environmentálneho stavu členských štátov až po zaslaní Komisii v rámci podávania správ členskými štátmi podľa článku 17 ods. 3 smernice 2008/56/ES. Až do zavedenia takýchto prahových hodnôt v rámci spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, by mali mať členské štáty možnosť používať ako náhradu vnútroštátne prahové hodnoty, smerové trendy alebo prahové hodnoty založené na tlaku.

(13) V prípadoch, kedy je to vhodné, by prahové hodnoty mali zodpovedať úrovni kvality, ktorá odzrkadľuje význam nepriaznivého účinku pre dané kritérium a mali by byť stanovené vo vzťahu k referenčnému stavu. Prahové hodnoty by mali byť v súlade s právnymi predpismi Únie a mali by byť založené na vhodnej geografickej mierke, aby odzrkadľovali rôzne biotické a abiotické charakteristiky regiónov, subregiónov a podoblastí. To znamená, že aj keď sa proces stanovenia prahových hodnôt uskutočňuje na úrovni Únie, môže to viesť k vzniku rozdielnych prahových hodnôt, ktoré sú špecifické pre daný región, subregión alebo podoblasť. Prahové hodnoty by vzhľadom na možné riziká pre morské prostredie mali byť takisto stanovené na základe zásady predbežnej opatrnosti. Stanovenie prahových hodnôt by malo zohľadniť dynamický charakter morských ekosystémov a jeho prvkov, ktoré sa môžu v priestore a čase zmeniť pôsobením hydrologických a klimatických zmien, vzťahov medzi predátorom a korisťou a iných faktorov súvisiacich s vplyvmi prostredia. Prahové hodnoty by mali tiež odrážať skutočnosť, že morské ekosystémy sa po zhoršení stavu môžu skôr regenerovať do stavu, ktorý odráža prevládajúce fyziografické, geografické, klimatické a biologické podmienky, ako do konkrétneho stavu v minulosti.

(14) V súlade s článkom 1 ods. 3 smernice 2008/56/ES musí celkový tlak ľudských činností zostať v rámci úrovní zlučiteľných s dosiahnutím dobrého environmentálneho stavu tak, aby sa zabezpečilo, že schopnosť morských ekosystémov reagovať na zmeny spôsobené človekom nie je ohrozená. To môže mať prípadne za následok, že prahové hodnoty pre určité tlaky a ich vplyvy na životné prostredie nie sú nutne dosiahnuté vo všetkých oblastiach morských vôd členských štátov, za predpokladu, že to neohrozí dosiahnutie cieľov smernice 2008/56/ES, a zároveň sa umožní udržateľné využívanie morských zdrojov a služieb súvisiacich s morom.

(15) Je potrebné stanoviť prahové hodnoty, ktoré budú súčasťou súboru charakteristík používaného členskými štátmi pri stanovovaní dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2008/56/ES, a rozsah, v akom sa majú prahové hodnoty dosiahnuť. Prahové hodnoty preto sami osebe neznamenajú stanovenie dobrého environmentálneho stavu zo strany členských štátov.

(16) Členské štáty by mali vyjadriť rozsah, v akom sa dosahuje dobrý environmentálny stav, ako podiel svojich morských vôd, v prípade ktorých boli dosiahnuté prahové hodnoty alebo ako podiel prvkov kritérií (druh, znečisťujúce látky atď.), v prípade ktorých sa dosiahli prahové hodnoty. Pri posudzovaní stavu svojich morských vôd v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. a) smernice Rady 2008/56/ES, by členské štáty mali uvádzať akúkoľvek zmenu stavu ako zlepšenie, stabilizáciu alebo zhoršenie v porovnaní s predchádzajúcim vykazovacím obdobím, so zreteľom na často pomalú reakciu morského prostredia na zmeny.

(17) Keď nie sú prahové hodnoty pre určité kritérium (stanovené v súlade s týmto rozhodnutím) dodržané, členské štáty by mali zvážiť prijatie vhodných opatrení alebo vykonanie ďalšieho výskumu alebo vyšetrovania.

(18) V situáciách, keď sa od členských štátov požaduje, aby spolupracovali na regionálnej alebo subregionálnej úrovni, by mali v prípadoch, v ktorých je to praktické a vhodné, využívať existujúce regionálne inštitucionálne štruktúry spolupráce, vrátane tých v rámci regionálnych morských dohovorov, ako je uvedené v článku 6 smernice 2008/56/ES. Rovnako v prípade absencie konkrétnych kritérií, metodických noriem, vrátane tých pre začlenenie

kritérií, špecifikácií a štandardizovaných metód monitorovania a posudzovania, by členské štáty mali, pokiaľ je to možné a vhodné, vychádzať z tých, ktoré boli vyvinuté na medzinárodnej, regionálnej alebo subregionálnej úrovni, napríklad tých, ktoré boli dohodnuté v rámci regionálnych morských dohovorov alebo iných medzinárodných mechanizmov. V opačnom prípade sa členské štáty môžu rozhodnúť, že postup skoordinujú v rámci regiónu alebo subregiónu, ak je to relevantné. Okrem toho sa môže členský štát na základe špecifík svojich morských vôd rozhodnúť, že zváži doplňujúce prvky, ktoré nie sú stanovené v tomto rozhodnutí a ktoré neboli riešené na medzinárodnej, regionálnej alebo subregionálnej úrovni, alebo zváži využívanie prvkov tohto rozhodnutia na svoje brakické vody, ako sú definované v článku 2 ods. 6 smernice 2000/60/ES, na podporu vykonávania smernice 2008/56/ES.

(19) Členské štáty by mali mať za špecifikovaných podmienok dostatočnú pružnosť, aby sa mohli zamerať na prevládajúce tlaky a ich environmentálne vplyvy na rôzne prvky ekosystémov v každom regióne alebo subregióne, s cieľom monitorovať a posúdiť morské vody efektívnym a účinným spôsobom a uľahčiť stanovenie priorít činností, ktoré sa majú vykonať na dosiahnutie dobrého environmentálneho stavu. Na tento účel by členské štáty mali mať, po prvé, možnosť zvážiť, že uplatňovanie niektorých kritérií nie je vhodné, pokiaľ je to odôvodnené. Po druhé, členské štáty by mali mať možnosť rozhodnúť sa nevyužívať určité prvky kritérií alebo vybrať dodatočné prvky, alebo sa zamerať na určité matrice alebo oblasti svojich morských vôd, za predpokladu, že to vyplýva z posúdenia rizika v súvislosti s tlakmi a ich vplyvmi. Napokon by sa malo zaviesť rozlišovanie medzi primárnymi a sekundárnymi kritériami. Zatiaľ čo primárne kritériá by sa mali použiť na zabezpečenie súladu v celej Únii, v prípade sekundárnych kritérií by sa mala poskytnúť pružnosť. O používaní sekundárnych kritérií na doplnenie primárnych kritérií, alebo ak je v prípade určitého kritéria ohrozené dosiahnutie alebo udržanie dobrého environmentálneho stavu morského prostredia, by v prípade potreby mali rozhodnúť členské štáty.

(20) Kritériá, vrátane prahovej hodnoty, metodických noriem, špecifikácií a štandardizovaných metód monitorovania a posudzovania, by mali byť založené na najlepších dostupných vedeckých poznatkoch. Ďalší vedecký a technický pokrok na podporu ďalšieho rozvoja niektorých z nich je však stále potrebný a nové poznatky a vedomosti by sa mali využiť hneď, ako sú k dispozícii.

(21) Rozhodnutie 2010/477/EÚ by sa preto malo zrušiť.

(22) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom regulačného výboru,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto rozhodnutím sa stanovujú:

a) kritériá a metodické normy, ktoré majú členské štáty použiť pri stanovovaní súboru charakteristík dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2008/56/ES, na základe príloh I a III a odkazom na počiatočné posúdenie uskutočnené podľa článku 8 ods. 1 uvedenej smernice, aby bolo možné posúdiť rozsah, v akom sa dosahuje dobrý environmentálny stav, v súlade s článkom 9 ods. 3 uvedenej smernice;

b) špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania, ktoré majú členské štáty použiť pri stanovení koordinovaných monitorovacích programov podľa článku 11 smernice 2008/56/ES, v súlade s článkom 11 ods. 4 uvedenej smernice;

c) harmonogram na stanovenie prahových hodnôt, zoznamy prvkov kritérií a metodických noriem prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu;

d) oznamovacia povinnosť pre prahové hodnoty, kritériá a metodické normy.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v článku 3 smernice 2008/56/ES.

Uplatňuje sa aj toto vymedzenie pojmov:

1. „subregióny“ sú subregióny uvedené v článku 4 ods. 2 smernice 2008/56/ES;

2. „podoblasti“ sú podoblasti, ako je uvedené v článku 4 ods. 2 smernice 2008/56/ES;

3. „invazívny nepôvodný druh“ je „invazívny nepôvodný druh“ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 ([1]);

4. „prvky kritérií“ sú základné prvky ekosystému, predovšetkým biologické prvky (druhy, biotopy a ich komunity), alebo aspekty tlakov na morské prostredie (biologické, fyzikálne, látky, odpad a energia), ktoré sa posudzujú v rámci každého kritéria;

5. „prahová hodnota“ je hodnota alebo rozsah hodnôt, ktoré umožňujú posúdiť kvalitu dosiahnutú pre každé kritérium, čím prispievajú k posúdeniu miery dosiahnutia dobrého environmentálneho stavu.

Článok 3

Použitie kritérií, metodických noriem, špecifikácií a štandardizovaných metód

1. Členské štáty pri vykonávaní tohto rozhodnutia využívajú primárne kritériá a súvisiace metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy stanovené v prílohe. Na základe počiatočného posúdenia alebo jeho následných aktualizácií vykonaných v súlade s článkami 8 a 17 ods. 2 písm. a) smernice 2008/56/ES však členské štáty môžu dospieť k záveru, že v odôvodnených prípadoch nie je vhodné použiť jedno alebo viac primárnych kritérií. V takýchto prípadoch členské štáty poskytnú Komisii odôvodnenie v rámci oznámenia vypracovaného podľa článku 9 ods. 2 alebo 17 ods. 3 smernice 2008/56/ES.

V súlade s povinnosťami regionálnej spolupráce stanovenej v článkoch 5 a 6 smernice 2008/56/ES členský štát informuje ostatné členské štáty, s ktorými spoločne využíva rovnaký morský región alebo subregión ešte predtým, ako sa rozhodne nevyužiť primárne kritérium v súlade s prvým pododsekom.

2. Sekundárne kritériá a súvisiace metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy stanovené v prílohe sa používajú ako doplnok k primárnemu kritériu alebo vtedy, ak v prípade daného konkrétneho kritéria hrozí, že morské prostredie nedosiahne alebo neudrží dobrý environmentálny stav. Ak to nie je inak špecifikované v prílohe, použitie sekundárneho kritéria by malo byť na zvážení každého členského štátu.

3. V prípadoch, keď sa týmto rozhodnutím neukladá povinnosť stanoviť kritériá, metodické normy, špecifikácie alebo štandardizované metódy monitorovania a posudzovania vrátane tých pre priestorové a časové zhromažďovanie údajov, ak je to praktické a vhodné, členské štáty vychádzajú z tých, ktoré boli vypracované na medzinárodnej, regionálnej alebo subregionálnej úrovni, napríklad tých, ktoré boli dohodnuté v rámci príslušných regionálnych morských dohovorov.

4. Až do stanovenia zoznamov prvkov kritérií, metodických noriem, špecifikácií a štandardizovaných metód monitorovania a posudzovania prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, môžu členské štáty používať zoznamy, ktoré boli stanovené na vnútroštátnej úrovni za predpokladu, že sa bude realizovať regionálna spolupráca podľa článku 5 a 6 smernice 2008/56/ES.

Článok 4

Stanovenie prahových hodnôt prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu

1. V prípadoch, keď sú členské štáty podľa tohto rozhodnutia povinné stanoviť prahové hodnoty prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, tieto hodnoty:

a) sú súčasťou súboru charakteristík, ktoré členské štáty používajú pri ich stanovovaní dobrého environmentálneho stavu;

b) sú v súlade s právnymi predpismi Únie;

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov (Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 35).

c) v prípade potreby rozlišujú úroveň kvality, ktorá odráža význam nepriaznivého vplyvu pre kritérium, a stanovujú sa vo vzťahu k referenčnému stavu;

d) sú stanovené vo vhodnej geografickej mierke posúdenia, aby odrážali rôzne biotické a abiotické charakteristiky regiónov, subregiónov a podoblastí;

e) sú stanovené na zásade predbežnej opatrnosti a odrážajú možné riziká pre morské prostredie;

f) sú konzistentné naprieč rôznymi kritériami, ak sa týkajú rovnakého prvku ekosystému;

g) využívajú najnovšie dostupné vedecké poznatky;

h) sú založené na dlhodobých časových údajoch, ak sú k dispozícii, s cieľom stanoviť najvhodnejšiu hodnotu;

i) odrážajú prirodzenú dynamiku ekosystémov vrátane vzťahov medzi predátorom a korisťou a hydrologických a klimatických odchýlok, s prihliadnutím na to, že ekosystém alebo jeho časti sa môžu po zhoršení stavu skôr regenerovať do stavu, ktorý odráža prevládajúce fyziografické, geografické, klimatické a biologické podmienky, než do konkrétneho stavu v minulosti;

j) ak je to praktické a vhodné, sú konzistentné s príslušnými hodnotami podľa regionálnych inštitucionálnych štruktúr zameraných na spoluprácu vrátane tých, ktoré boli dohodnuté v rámci regionálnych morských dohovorov.

2. Pokiaľ členské štáty nestanovia prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu prahové hodnoty, ako sa vyžaduje týmto rozhodnutím, môžu pri vyjadrovaní rozsahu dosiahnutia dobrého environmentálneho stavu ako náhradu používať ktorúkoľvek z týchto možností:

a) vnútroštátne prahové hodnoty, za predpokladu, že povinnosť regionálnej spolupráce stanovená v článkoch 5 a 6 smernice 2008/56/ES je splnená;

b) trendy smerovania hodnôt;

c) prahové hodnoty založené na tlaku.

Podľa možnosti dodržiavajú zásady stanovené v písmene a) až i) odseku 1.

3. V prípadoch, keď prahové hodnoty vrátane tých stanovených členskými štátmi v súlade s týmto rozhodnutím, nie sú pre určité kritérium splnené v rozsahu, ktorý tento členský štát určil za dobrý environmentálny stav v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 2008/56/ES, členské štáty podľa potreby zvážia, či by mali byť prijaté opatrenia podľa článku 13, alebo či by sa mal vykonať ďalší výskum alebo vyšetrovanie.

4. Prahové hodnoty stanovené členskými štátmi v súlade s týmto rozhodnutím sa môžu so zreteľom na vedecký a technický pokrok pravidelne preskúmavať a v prípade potreby meniť, v dostatočnom predstihu pred preskúmaniami stanovenými v článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 2008/56/ES.

Článok 5

Harmonogram

1. V prípadoch, keď sa členským štátom týmto rozhodnutím ukladá povinnosť stanoviť prahové hodnoty, zoznamy prvkov kritérií alebo metodické normy v rámci spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, členské štáty vyvinú úsilie, aby tieto povinnosti stanovili v súlade s harmonogramom stanoveným pre prvé preskúmanie ich počiatočného posúdenia a stanovenia dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. a) smernice 2008/56/ES (15. júla 2018).

2. Ak členské štáty nebudú schopné stanoviť prahové hodnoty, zoznamy prvkov kritérií alebo metodické normy v rámci spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu podľa harmonogramu stanovenom v odseku 1, stanovia ich potom čo najskôr, pod podmienkou, že do 15. októbra 2018 predložia Komisii odôvodnenie v rámci oznámenia podľa článku 9 ods. 2 alebo článku 17 ods. 3 smernice 2008/56/ES.

Článok 6

Oznámenie

V súlade s týmto rozhodnutím každý členský štát zasiela Komisii, ako súčasť oznámenia podľa článku 17 ods. 3 smernice 2008/56/ES, uvedené prvky kritérií, prahové hodnoty a metodické normy stanovené prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, regiónu alebo subregiónu, ktoré sa rozhodol použiť ako súčasť svojho súboru charakteristík na stanovenie dobrého environmentálneho stavu podľa článku 9 ods. 1 smernice 2008/56/ES.

Článok 7

Zrušenie

Rozhodnutie 2010/477/EÚ sa týmto zrušuje.

Odkazy na rozhodnutie 2010/477/EÚ sa považujú za odkazy na toto rozhodnutie.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 17. mája 2017

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA

Kritériá a metodické normy určovania dobrého environmentálneho stavu morských vôd, týkajúce sa kvalitatívnych opisov uvedených v prílohe I k smernici 2008/56/ES a orientačných zoznamov uvedených v prílohe III k tejto smernici, a špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

Táto príloha je rozdelená na dve časti:

— v časti I sú stanovené kritériá a metodické normy na určenie dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 9 ods. 3 smernice 2008/56/ES, a špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania podľa článku 11 ods. 4 tejto smernice, ktoré majú členské štáty používať pri posudzovaní prevládajúcich tlakov a vplyvov podľa článku 8 ods. 1 písm. b) smernice 2008/56/ES,

— v časti II sú stanovené kritériá a metodické normy na určenie dobrého environmentálneho stavu v súlade s článkom 9 ods. 3 smernice 2008/56/ES, a špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania, ktoré majú členské štáty používať pri posudzovaní environmentálneho stavu podľa článku 8 ods. 1 písm. a) smernice 2008/56/ES,

ČASŤ I

Kritériá, metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania prevládajúcich tlakov a vplyvov podľa písmena b) článku 8 ods. 1 smernice 2008/56/ES

V časti I sa posudzujú deskriptory [1] súvisiace s príslušnými antropogénnymi tlakmi: biologické tlaky (deskriptory 2 a 3), fyzikálne tlaky (deskriptory 6 a 7) a látky, odpad a energia (deskriptory 5, 8, 9, 10 a 11), ktoré sú uvedené v prílohe III k smernici 2008/56/ES.

Deskriptor 2

Nepôvodné druhy introdukované v dôsledku ľudskej činnosti sa vyskytujú v množstve, pri ktorom nepoškodzujú ekosystém

Príslušný tlak: zavedenie alebo rozšírenie nepôvodných druhov

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Nové introdukované nepôvodné druhy.	D2C1 – primárne: Počet nových nepôvodných druhov, ktoré boli introdukované prostredníctvom ľudskej činnosti do voľnej prírody, za obdobie posudzovania (6 rokov), merané od referenčného roku uvedeného pre počiatočné posúdenie podľa článku 8 ods. 1 smernice 2008/56/ES, je minimalizovaný a tam, kde je to možné, znížený na nulu. Členské štáty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce stanovia prahovú hodnotu pre počet nových introdukovaných nepôvodných druhov.	*Rozsah posúdenia:* Podoblasti daného regiónu alebo subregiónu, v prípade potreby rozdelené štátnymi hranicami. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: — počet novo introdukovaných nepôvodných druhov prostredníctvom ľudskej činnosti, v rámci 6-ročného posudzovaného obdobia a zoznam týchto druhov.

[1] Keď sa toto rozhodnutie odvoláva na „deskriptor“, ide o príslušné kvalitatívne deskriptory na určenie dobrého environmentálneho stavu, ako sa uvádza v očíslovaných bodoch v prílohe I k smernici 2008/56/ES.

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Zavedené nepôvodné druhy, najmä invazívne nepôvodné druhy, ktoré zahŕňajú relevantné druhy zo zoznamu invazívnych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie prijatého v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1143/2014 a druhy, ktoré sú relevantné na použitie podľa kritéria D2C3. Členské štáty stanovia tento zoznam prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	D2C2 – sekundárne: Abundancia a priestorová distribúcia zavedených nepôvodných druhov, najmä invazívnych druhov, výrazne prispievajúcich k nepriaznivým vplyvom na konkrétne skupiny druhov alebo na typy biotopov vyššej hierarchickej úrovne.	*Rozsah posúdenia:* Podľa použitia na účely posudzovania príslušných skupín druhov alebo typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne v deskriptoroch 1 a 6. *Použitie kritérií:* Kritérium D2C2 (kvantifikácia nepôvodných druhov) sa vyjadruje zvlášť pre každý posudzovaný druh a prispieva k posudzovaniu kritéria D2C3 (nepriaznivé vplyvy nepôvodných druhov). Kritérium D2C3 poskytuje podiel na skupinu druhov a rozsah na posudzovaný typ biotopu vyššej hierarchickej úrovne, ktorý je poškodený, a tým prispieva k ich posudzovaniu podľa deskriptorov 1 a 6.
Druhové skupiny a typy biotopov vyššej hierarchickej úrovne, ktoré sú ohrozené nepôvodnými druhmi, vybrané z tých, ktoré sú použité pri deskriptoroch 1 a 6. Členské štáty stanovia tento zoznam prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	D2C3 – sekundárne: Podiel skupiny druhov alebo priestorový rozsah typu biotopu vyššej hierarchickej úrovne, ktorý je poškodený pôsobením nepôvodných druhov, najmä invazívnych nepôvodných druhov. Členské štáty stanovia prahové hodnoty poškodenia skupín druhov a typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne v dôsledku pôsobenia nepôvodných druhov, prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Ako „nové introdukované“ nepôvodné druhy sa rozumejú tie, ktoré neboli prítomné v oblasti počas predchádzajúceho posudzovaného obdobia.

2. Ako „zavedené“ nepôvodné druhy sa rozumejú tie, ktoré boli preukázateľne prítomné v danej oblasti počas predchádzajúceho posudzovaného obdobia.

3. V prípade kritéria D2C1: introdukcia sa zahrnie do D2C1 v prípadoch, keď nie je jasné, či je nový výskyt nepôvodných druhov spôsobený ľudskou činnosťou alebo prirodzeným rozptýlením zo susedných oblastí.

4. V prípade kritéria D2C2: ak je výskyt druhov a abundancia závislá od ročného obdobia (napr. planktón), monitorovanie sa vykonáva vo vhodných obdobiach roka.

5. Ak je to možné, programy monitorovania musia byť prepojené s tými pre deskriptory 1, 4, 5 a 6, nakoľko obvykle používajú rovnaké metódy odberu vzoriek a monitorovanie nepôvodných druhov v rámci širšieho monitorovania biodiverzity je praktickejšie. Výnimkou sú prípady, keď sa odber vzoriek musí zamerať na hlavné vektory a rizikové oblasti pri nových introdukciách.

Jednotky merania pre kritériá:

— D2C1: počet nových druhov na posudzovanom území, ktoré boli introdukované v posudzovanom období (6 rokov),

— D2C2: abundancia [počet jedincov, biomasa v tonách t) alebo rozsah nepôvodných druhov v kilometroch štvorcových (km^2)],

— D2C3: podiel skupiny druhov (pomer pôvodných druhov k nepôvodným druhom, ako počet druhov a/alebo ich abundancia v rámci skupiny) alebo priestorového rozsahu typu biotopu vyššej hierarchickej úrovne [v kilometroch štvorcových (km^2)], ktorý je poškodený.

Deskriptor 3

Populácie všetkých komerčne využívaných rýb a mäkkýšov sú v rámci bezpečných biologických limitov, pričom distribúcia populácie z hľadiska veku a veľkosti je ukazovateľom zdravej populácie

Príslušný tlak: výlov alebo úhyn/zranenia voľne žijúcich druhov vrátane cieľových a necieľových druhov

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

<table>
<tr><th>Prvky kritérií</th><th>Kritériá</th><th>Metodické normy</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Komerčne využívané ryby a mäkkýše.

Členské štáty vytvoria prostredníctvom regionálnej a subregionálnej spolupráce zoznam komerčne využívaných rýb a mäkkýšov podľa kritérií stanovených v „špecifikáciách“.</td><td>D3C1 – primárne:

Miera rybolovnej úmrtnosti u populácií komerčne využívaných druhov je rovnaká alebo nižšia, čo môže viesť k maximálnemu udržateľnému výnosu (MSY). Podľa článku 26 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 sa musí konzultovať s vhodnými vedeckými subjektmi.</td><td rowspan="3">*Rozsah posúdenia:*

Populácie každého druhu sú posudzované na základe miery dôležitosti pre ekológiu v danom regióne alebo subregióne, ktorú stanovujú príslušné vedecké subjekty uvedené v článku 26 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 na základe špecifikovaných súčtov oblastí Medzinárodnej rady pre výskum mora (ICES), zemepisných podoblastí Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (GFCM) a oblastí určených na rybolov Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) v makaronézskom biogeografickom regióne.

Použitie kritérií:

Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako:

a) posudzované populácie, hodnoty dosiahnuté pre každé kritérium a informácia, či boli úrovne D3C1, D3C2 a prahové hodnoty pre D3C3 dosiahnuté, a celkový stav populácie na základe pravidiel integrácie kritérií dohodnutých na úrovni Únie;

b) populácie komerčne využívaných druhov v posudzovanej oblasti, ktoré neboli posúdené.

Výsledky týchto posudzovaní populácií tiež prispievajú k posúdeniu v deskriptoroch 1 a 6, ak sú tieto druhy rýb dôležité pre posúdenie určitých skupín druhov a typov bentických biotopov.</td></tr>
<tr><td>D3C2 [1] – primárne:

Biomasa neresiacej sa populácie u populácií komerčne využívaných druhov je nad úrovňou biomasy schopnej dosiahnuť maximálny udržateľný výnos. Podľa článku 26 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 sa musí konzultovať s vhodnými vedeckými subjektmi.</td></tr>
<tr><td>D3C3 [1] [2] – primárne:

Distribúcia jednotlivcov v populáciách komerčne využívaných druhov podľa veku a veľkosti je ukazovateľom zdravej populácie. Zahŕňa vysoký podiel starých/veľkých jedincov a obmedzené nepriaznivé vplyvy výlovu na genetickú rozmanitosť.

Členské štáty stanovia pre každú populáciu druhov prahové hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce, v súlade s vedeckým stanoviskom získaným podľa článku 26 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.</td></tr>
</table>

[1] D3C2 a D3C3 sú kritériá založené na stave v prípade komerčne využívaných rýb a mäkkýšov, ale sú súčasťou časti I z dôvodu zrozumiteľnosti.
[2] D3C3 nemusí byť k dispozícii na použitie pri preskúmaní počiatočného posúdenia a stanovenia dobrého environmentálneho stavu za rok 2018 v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. a) smernice 2008/56/ES.

Výlovom alebo úmrtnosťou/zranením komerčne nevyužívaných druhov (náhodné vedľajšie úlovky) v dôsledku rybolovných činností sa zaoberá kritérium D1C1.

Fyzickým narušením dna, vrátane účinkov na bentické spoločenstvá v dôsledku rybolovných činností, sa zaoberajú kritériá v rámci deskriptora 6 (najmä kritériá D6C2 a D6C3). Je potrebné ho zohľadniť pri posudzovaní bentických biotopov v rámci deskriptorov 1 a 6.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Zoznam komerčne využívaných druhov pre použitie kritérií v každej oblasti posudzovania stanovia členské štáty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce a aktualizujú pre každé 6-ročné obdobie posudzovania, s prihliadnutím na nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 [1] a:

   a) všetky populácie, ktoré sa riadia podľa nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;

[1] Nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 z 25. februára 2008 o vytvorení rámca Spoločenstva pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybného hospodárstva a pre podporu vedeckého poradenstva súvisiaceho so spoločnou politikou v oblasti rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 60, 5.3.2008, s. 1).

b) druhy, pre ktoré sú možnosti rybolovu (celkový povolený výlov a kvóty) stanovené Radou na základe článku 43 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

c) druhy, pre ktoré sú stanovené minimálne ochranné referenčné veľkosti podľa nariadenia (ES) č. 1967/2006;

d) druhy v rámci viacročných plánov podľa článku 9 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;

e) druhy v rámci národných riadiacich plánov podľa článku 19 nariadenia (ES) č. 1967/2006;

f) akékoľvek druhy dôležité pre maloobjemový/miestny rybolov na regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Na účely tohto rozhodnutia sú komerčne využívané druhy, ktoré sú v každej posudzovanej oblasti nepôvodné, vyňaté zo zoznamu, a teda neprispievajú k dosiahnutiu dobrého environmentálneho stavu v rámci deskriptora 3.

2. Nariadením (ES) č. 199/2008 sa v rámci viacročných programov stanovujú pravidlá zberu a správy biologických, technických, environmentálnych a socio-ekonomických údajov týkajúcich sa odvetvia rybolovu, ktoré sa použijú na monitorovanie v rámci deskriptora 3.

3. Pojem „populácie“ zodpovedá pojmu „populácie“ v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1380/2013.

4. V prípade kritérií D3C1 a D3C2 sa uplatňuje toto:

a) v prípade zásob, ktoré sú spravované v rámci viacročného plánu podľa článku 9 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 pri zmiešanom rybolove musí cieľová hodnota rybolovnej úmrtnosti a úroveň biomasy schopnej produkovať maximálny udržateľný výnos byť v súlade s príslušným viacročným plánom;

b) v prípade Stredozemného a Čierneho mora môžu byť použitá vhodná náhrada.

5. Použijú sa tieto metódy posudzovania:

a) v prípade kritéria D3C1: ak nie sú k dispozícii hodnoty výnosu pre *rybolovnú úmrtnosť* z kvantitatívneho posudzovania v dôsledku nedostatkov v dostupných údajoch, ako alternatívnu metódu možno použiť ďalšie premenné, ako pomer medzi úlovkom a indexom biomasy („pomer úlovkov a biomasy“). V takýchto prípadoch je potrebné prijať vhodnú metódu pre analýzu trendu (napr. porovnanie aktuálnej hodnoty voči dlhodobému historickému priemeru);

b) v prípade kritéria D3C2: používaná prahová hodnota bude v súlade s článkom 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013. Ak nie sú k dispozícii hodnoty posudzovania výnosu pre *biomasu neresiacej sa populácie* z kvantitatívneho posudzovania v dôsledku nedostatkov v dostupných údajoch, ako alternatívnu metódu možno použiť indexy súvisiace s biomasou, napr. úlovok na jednotku úsilia, alebo indexy prieskumu abundancie („pomer úlovkov a biomasy“). V takýchto prípadoch je potrebné prijať vhodnú metódu pre analýzu trendu (napr. porovnanie aktuálnej hodnoty voči dlhodobému historickému priemeru);

c) kritérium D3C3 zohľadňuje, že zdravé populácie druhov sú charakterizované vysokým podielom starých veľkých jedincov. Relevantné vlastnosti sú tieto:

i) distribúcia jedincov v populácii podľa veľkosti, vyjadrené ako:

— podiel rýb väčších než je priemerná veľkosť rýb prvého pohlavného dospievania, alebo

— 95. percentil distribúcie rýb podľa dĺžky jedincov každej populácie, pozorovaný z výskumného plavidla alebo prostredníctvom iných prieskumov;

ii) genetické účinky výlovu druhov, ako sú veľkosť rýb prvého pohlavného dospievania, ak je to vhodné a uskutočniteľné.

Možno použiť iné vyjadrenia príslušných vlastností v nadväznosti na ďalší vedecký a technický rozvoj tohto kritéria.

Jednotky merania pre kritériá:

— D3C1: ročná miera rybolovnej úmrtnosti,

— D3C2: biomasa v tonách t) alebo počet jedincov druhu, okrem prípadov použitia iných ukazovateľov podľa bodu 5 písm. b),

— D3C3: podľa bodu 5 písm. c): pre i), prvú zarážku: podiel (percentuálny) alebo čísla, pre i) druhú zarážku: dĺžka v centimetroch (cm) a pre ii): dĺžka v centimetroch (cm).

Deskriptor 5

Eutrofizácia spôsobená ľudskou činnosťou je minimalizovaná, najmä jej nepriaznivé vplyvy, napríklad zníženie biodiverzity, zhoršovanie ekosystému, bujnenie škodlivých rias a nedostatok kyslíka vo vodách v blízkosti dna

Príslušné tlaky: Prísun živín, prísun organickej hmoty

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Obsah živín vo vodnom stĺpci: Rozpustený anorganický dusík (DIN), celkový obsah dusíka (TN), rozpustený anorganický fosfor (DIP), celkový obsah fosforu (TP). V pobrežných vodách podľa definície v smernici 2000/60/ES. Mimo pobrežných vôd: členské štáty sa na regionálnej alebo subregionálnej úrovni môžu rozhodnúť nepoužívať jedno alebo viacero z týchto nutričných prvkov.	D5C1 – primárne: Koncentrácie živín nie sú na úrovniach, ktoré by naznačovali nepriaznivé vplyvy eutrofizácie. Prahové hodnoty sú: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty tieto hodnoty stanovia prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	*Rozsah posúdenia:* — v pobrežných vodách v medziach, ktoré stanovuje smernica 2000/60/ES, — mimo pobrežných vôd, podoblasti daného regiónu alebo subregiónu, v prípade potreby rozdelené štátnymi hranicami. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: a) hodnoty dosiahnuté pri každom kritériu, a odhad rozsahu posudzovanej oblasti, v rámci ktorej boli dosiahnuté stanovené prahové hodnoty; b) v pobrežných vodách: na účely stanovenia, či je vodný útvar postihnutý eutrofizáciou, sa použijú kritériá v súlade s požiadavkami smernice 2000/60/ES ([1]); c) mimo pobrežných vôd: odhad rozsahu oblasti [ako (percentuálny) podiel], ktorá nie je postihnutá eutrofizáciou (hodnota preukázaná na základe všetkých použitých kritérií spojených spôsobom, ktorý bol podľa možnosti dohodnutý na úrovni Únie, ale minimálne na regionálnej alebo subregionálnej úrovni). Mimo pobrežných vôd sa používanie sekundárneho kritéria dohodne na regionálnej alebo subregionálnej úrovni.
Chlorofyl a vo vodnom stĺpci	D5C2 – primárne: Koncentrácie chlorofylu a nie sú na úrovniach, ktoré by naznačovali nepriaznivé vplyvy obohacovania o živiny. Prahové hodnoty sú: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Šírenie škodlivých rias (napr. kyanobaktérií) vo vodnom stĺpci	D5C3 – sekundárne: Počet, rozsah a trvanie udalostí vytvárania vodného kvetu (premnoženia rias) nie je na úrovniach, ktoré by naznačovali nepriaznivé vplyvy obohacovania o živiny.	

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	Výsledky týchto posudzovaní tiež prispievajú k posúdeniu pelagických biotopov v rámci deskriptora 1 nasledovne: — rozdelenie a odhad rozsahu oblasti [ako podiel (percentuálny)], ktorá je vystavená eutrofizácii vo vodnom stĺpci (podľa toho, či došlo k dosiahnutiu prahových hodnôt pre kritériá D5C2, D5C3 a D5C4, ak sa používajú), Výsledky týchto posudzovaní tiež takto prispievajú k posúdeniu bentických biotopov v rámci deskriptorov 1 a 6: — rozdelenie a odhad rozsahu oblasti [ako podiel (percentuálny)], ktorá je vystavená eutrofizácii na morskom dne (podľa toho, či došlo k dosiahnutiu prahových hodnôt pre kritériá D5C4, D5C5, D5C6, D5C7 a D5C8, ak sa používajú).
Svetelná priepustnosť (transparentnosť) vodného stĺpca	D5C4 – sekundárne: Svetelná priepustnosť (transparentnosť) vodného stĺpca nie je kvôli nárastu naplavených rias znížená na úroveň, ktorá by naznačovala nepriaznivé vplyvy obohacovania o živiny. Prahové hodnoty sú: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Rozpustený kyslík v spodnej časti vodného stĺpca	D5C5 – primárne (možno nahradiť D5C8): Koncentrácia rozpusteného kyslíka nie je v dôsledku obohacovania živinami znížená na úrovne, ktoré by naznačovali nepriaznivé vplyvy na bentické biotopy (vrátane súvisiacej fauny a flóry a mobilných druhov) alebo iné eutrofikačné účinky. Prahové hodnoty sú: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Oportúnne makroriasy bentických biotopov	D5C6 – sekundárne: Abundancia oportúnnych makrorias nie je na úrovniach, ktoré by naznačovali nepriaznivé vplyvy obohacovania živinami. Prahové hodnoty sú: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) toto kritérium je relevantné pre vody mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Spoločenstvá makrofytov (stálych chalúh a morskej trávy napr. fukoidov, morskej trávy a neptúnovej trávy) bentických biotopov	D5C7 – sekundárne: Zloženie druhov a relatívna abundancia alebo hĺbka distribúcie spoločenstiev makrofytov dosahuje hodnoty, z ktorých vyplýva, že neexistuje žiadny nepriaznivý vplyv obohacovania živinami vrátane poklesu priehľadnosti vody: a) v pobrežných vodách: hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) toto kritérium je relevantné pre vody mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Makrofaunové spoločenstvá bentických biotopov	D5C8 – sekundárne (okrem prípadov, keď sa používa ako náhrada za D5C5): Zloženie druhov a relatívna abundancia spoločenstiev makrofauny dosahuje hodnoty, z ktorých vyplýva, že neexistuje žiadny nepriaznivý vplyv z dôvodu obohacovania živinami alebo organickými látkami: a) v pobrežných vodách: hodnoty ukazovateľov bentickej biologickej kvality stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES; b) mimo pobrežných vôd: hodnoty v súlade s hodnotami pre pobrežné vody podľa smernice 2000/60/ES. Členské štáty stanovia tieto hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	

([1]) Pre toto posúdenie môžu byť relevantné usmerňovacie dokumenty zverejnené v rámci spoločnej stratégie vykonávania smernice 2000/60/ES (napr. „č. 13 – Overall Approach to the Classification of Ecological Status and Ecological Potential“ a „č. 23 – Eutrophication Assessment in the Context of European Water Policies“).

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. V pobrežných vodách sa prvky kritérií vyberú v súlade so smernicou 2000/60/ES.
2. V prípade kritérií D5C2 a D5C3 môžu členské štáty okrem toho použiť druhové zloženie a abundanciu fytoplanktónu.
3. Informácie týkajúce sa dráh šírenia (atmosférických, pozemných alebo morských) živín, ktoré sa dostávajú do morského prostredia sa zbierajú všade tam, kde je to možné.
4. Monitorovanie mimo pobrežných vôd nemusí byť potrebné vzhľadom na nízke riziko, ako napr. v prípadoch, keď sa prahové hodnoty dosiahnu v pobrežných vodách, pričom do úvahy sa berie prísun živín z atmosférických, morských (vrátane pobrežných vôd) a cezhraničných zdrojov.
5. Pri posudzovaní každého kritéria v pobrežných vodách sa použijú posúdenia podľa smernice 2000/60/ES.
6. Hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES odkazujú buď na hodnoty stanovené interkalibráciou na základe rozhodnutia Komisie 2013/480/EÚ ([1]), alebo na hodnoty, ktoré sú stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch v súlade s článkom 8 a prílohou V k smernici 2000/60/ES. Tieto hodnoty sa považujú za „hranicu medzi dobrým a priemerným stavom“ pomerov ekologickej kvality.
7. Zloženie druhov sa musí chápať tak, že sa vzťahuje na najnižšiu taxonomickú úroveň vhodnú na posúdenie.

([1]) Rozhodnutie Komisie 2013/480/EÚ z 20. septembra 2013, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES stanovujú hodnoty pre klasifikačné systémy pri monitorovaní vôd v členských štátoch vyplývajúce z interkalibračného porovnania a ktorým sa ruší rozhodnutie 2008/915/ES (Ú. v. EÚ L 266, 8.10.2013, s. 1).

Jednotky merania pre kritériá:

— D5C1: koncentrácia živín v mikromoloch na liter (μmol/l),

— D5C2: koncentrácie chlorofylu a (biomasa) v mikrogramoch na liter (μg/l),

— D5C3: udalosti vytvárania vodného kvetu ako počet udalostí, trvanie v dňoch a priestorový rozsah v kilometroch štvorcových (km^2) za rok,

— D5C4: svetelná priepustnosť vo forme hĺbky v metroch (m),

— D5C5: koncentrácia kyslíka v spodnej časti vodného stĺpca v miligramoch na liter (mg/l),

— D5C6: pomer ekologickej kvality abundancie mikrorias alebo ich priestorového pokrytia. rozsah nepriaznivých vplyvov v štvorcových kilometroch (km^2) alebo ako podiel (percentuálny) posudzovanej oblasti,

— D5C7: pomer ekologickej kvality zloženia druhov a posúdení relatívnej abundancie alebo maximálnej hĺbky rastu makrofytov. rozsah nepriaznivých vplyvov v štvorcových kilometroch (km^2) alebo ako podiel (percentuálny) posudzovanej oblasti,

— D5C8: pomer ekologickej kvality druhového zloženia a posúdenia relatívnej abundancie. rozsah nepriaznivých vplyvov v štvorcových kilometroch (km^2) alebo ako podiel (percentuálny) posudzovanej oblasti.

Ak je to možné, členské štáty použijú jednotky alebo pomery ekologickej kvality stanovené v smernici 2000/60/ES.

Deskriptor 6

Integrita morského dna je na úrovni, ktorá zaručuje, že štruktúra a funkcie ekosystémov sú zaručené a predovšetkým, že bentické ekosystémy nie sú poškodené

Príslušné tlaky: fyzická strata (z dôvodu trvalej zmeny substrátu morského dna alebo jeho morfológie a ťažby substrátu morského dna), fyzické narušenie morského dna (dočasné alebo vratné)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Fyzická strata morského dna (vrátane prílivových oblastí).	D6C1 – primárne: Priestorový rozsah a distribúcia fyzickej straty (trvalá zmena) prírodného morského dna.	*Rozsah posúdenia:* Podľa použitia na účely posudzovania typov bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne uvedených v deskriptoroch 1 a 6. *Použitie kritérií:* Výsledky posudzovania kritéria D6C1 (distribúcia a odhad rozsahu fyzickej straty) sa používajú na posudzovanie kritérií D6C4 a D7C1. Výsledky posudzovania kritéria D6C2 (distribúcia a odhad rozsahu tlakov fyzického narušenia) sa používajú na posudzovanie kritéria D6C3. Výsledky posudzovania kritéria D6C3 (odhad rozsahu nepriaznivých účinkov fyzického narušenia na typ biotopu v každej posudzovanej oblasti) prispievajú k posúdeniu kritéria D6C5.
Fyzické narušenie morského dna (vrátane prílivových oblastí).	D6C2 – primárne: Priestorový rozsah a distribúcia tlakov fyzického narušenia na morské dno.	
Typy bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne alebo iné typy biotopov, podľa použitia v rámci deskriptorov 1 a 6.	D6C3 – primárne: Priestorový rozsah každého typu biotopu, ktorý je nepriaznivo ovplyvnený fyzickým poškodzovaním cez zmeny jeho biotickej a abiotickej štruktúry a jej funkcií (napr. prostredníctvom zmien v druhovom zložení a ich relatívnej abundancie, absencie obzvlášť citlivých alebo ohrozených druhov alebo druhov, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu, veľkostnej štruktúry druhov). Členské štáty stanovia prahové hodnoty nepriaznivých vplyvov fyzického narušenia prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	

Kritériá D6C1, D6C2 a D6C3 sa vzťahujú iba na tlaky „fyzickej straty“ a „fyzického narušenia“ a ich dôsledky. Kritériá D6C5 a D6C4 riešia celkové posúdenie deskriptora 6, spolu s posúdením bentického biotopu v rámci deskriptora 1. Kritériá D6C4 a D6C5 sú uvedené v časti II tejto prílohy.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Pokiaľ ide o metódy monitorovania:

   a) v prípade kritéria D6C1: posudzujú sa trvalé zmeny morského dna spôsobené rôznymi ľudskými činnosťami (vrátane trvalých zmien substrátu prírodného morského dna alebo morfológie spôsobenej fyzickou zmenou, rozvojom infraštruktúry a stratou substrátu v dôsledku ťažby materiálov morského dna);

   b) v prípade kritéria D6C2: sa posudzujú fyzické narušenia v dôsledku rôznych ľudských činností (napríklad rybolov využívajúci vlečné siete na lov pri dne);

   c) v prípade pobrežných vôd sa použijú hydromorfologické údaje a relevantné posúdenia podľa smernice 2000/60/ES. Mimo pobrežných vôd je údaje možné získať zmapovaním infraštruktúry a licencovaných ťažobných lokalít.

2. Pokiaľ ide o metódy posudzovania, údaje sa získajú tak, aby:

   a) D6C1 bolo posúdené ako oblasť stratená vo vzťahu k celkovému prírodnému rozsahu všetkých bentických biotopov v posudzovanej oblasti (napr. rozsah antropogénnej zmeny);

   b) kritérium D6C3 sa posudzuje vo vzťahu k celkovému prírodnému rozsahu každého posudzovaného typu bentického biotopu.

3. Fyzická strata sa chápe ako trvalá zmena morského dna, ktorá trvá, alebo sa očakáva, že bude trvať po dobu dvoch cyklov podávania správ (12 rokov) alebo dlhšie.

4. Fyzické narušenie sa chápe ako zmena morského dna, ktorú je možné vrátiť do pôvodného stavu, ak sa aktivita, ktorá poškodzovanie spôsobuje, preruší.

5. V prípade kritéria D6C3 sa zloženie druhov musí chápať tak, že sa odkazuje na najnižšiu taxonomickú úroveň vhodnú na posúdenie.

Jednotky merania pre kritériá:

— D6C1: rozloha fyzicky stratenej posudzovanej oblasti v kilometroch štvorcových (km^2),

— D6C2: rozloha fyzicky narušenej posudzovanej oblasti v kilometroch štvorcových (km^2),

— D6C3: rozsah každého nepriaznivo ovplyvneného typu biotopu v kilometroch štvorcových (km^2) alebo podiel (percentuálny) celkového prírodného rozsahu biotopu posudzovanej oblasti.

Deskriptor 7

Trvalá zmena hydrografických podmienok nemá škodlivý účinok na morské ekosystémy

Príslušné tlaky: Fyzická strata (z dôvodu trvalej zmeny substrátu na morskom dne alebo jeho morfológie, alebo ťažby substrátu na morskom dne), zmeny hydrologických podmienok

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

<table>
<tr><th>Prvky kritérií</th><th>Kritériá</th><th>Metodické normy</th></tr>
<tr><td>Hydrografické zmeny morského dna a vodného stĺpca (vrátane prílivovej oblasti).</td><td>D7C1 – sekundárne:
Priestorový rozsah a distribúcia trvalých zmien hydrografických podmienok (napr. zmeny vĺn, prúdov, slanosti, teploty) morského dna a vodného stĺpca, spojené najmä s fyzickou stratou (1) prírodného morského dna.</td><td rowspan="2">*Rozsah posúdenia:*
Podľa použitia na účely posudzovania typov bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne uvedených v deskriptoroch 1 a 6.
Použitie kritérií:
Výsledky posudzovania kritéria D7C1 (distribúcia a odhad rozsahu hydrografických zmien) sa používajú na posúdenie kritéria D7C2.</td></tr>
<tr><td>Typy bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne alebo iné typy biotopov, podľa použitia v rámci deskriptorov 1 a 6.</td><td>D7C2 – sekundárne:
Priestorový rozsah každého bentického typu biotopu nepriaznivo ovplyvneného (fyzické a hydrografické charakteristiky a súvisiace biologické spoločenstvá) trvalou zmenou hydrografických podmienok.</td></tr>
</table>

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	Členské štáty stanovia prahové hodnoty nepriaznivých vplyvov trvalých zmien hydrografických podmienok prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	Výsledky posudzovania kritéria D7C2 (odhad rozsahu nepriaznivých účinkov na typ biotopu v každej posudzovanej oblasti) prispievajú k posudzovaniu kritéria D6C5.

([1]) Fyzická strata sa považuje za súčasť bodu 3 špecifikácií deskriptora 6.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Pokiaľ ide o metódy monitorovania a posudzovania:

   a) Monitorovanie sa zameriava na zmeny spojené s rozvojom infraštruktúry, či už na pobreží alebo na mori.

   b) Hydrodynamické modely na posúdenie vplyvu na životné prostredie, v prípade potreby, ktoré sú overené pozemnými meraniami alebo inými vhodnými zdrojmi informácii. Použijú sa na posúdenie rozsahu účinkov každého rozvoja infraštruktúry.

   c) V prípade pobrežných vôd sa použijú hydromorfologické údaje a relevantné posúdenia podľa smernice 2000/60/ES.

2. Pokiaľ ide o metódy posudzovania, údaje sa získajú tak, aby:

   a) sa kritérium D7C1 posudzovalo vo vzťahu k celkovému prírodnému rozsahu všetkých biotopov v posudzovanej oblasti;

   b) kritérium D7C2 sa posudzuje vo vzťahu k celkovému prírodnému rozsahu každého posudzovaného typu bentického biotopu.

Jednotky merania pre kritériá:

— D7C1: rozloha hydrograficky zmenenej posudzovanej oblasti v kilometroch štvorcových (km^2),

— D7C2: rozsah každého nepriaznivo ovplyvneného typu biotopu v kilometroch štvorcových (km^2) alebo podiel (percentuálny) celkového prírodného rozsahu biotopu posudzovanej oblasti.

Deskriptor 8

Koncentrácie znečisťujúcich látok sú v množstvách, v ktorých nemajú znečisťujúce účinky

Príslušné tlaky: Vstup iných látok (napr. syntetických látok, nesyntetických látok, rádionuklidov)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
1. V pobrežných a teritoriálnych vodách: a) Vybrané znečisťujúce látky v súlade so smernicou 2000/60/ES: i) znečisťujúce látky, v súvislosti s ktorými je environmentálna norma kvality stanovená v časti A prílohy I k smernici 2008/105/ES; ii) znečisťujúce špecifické látky povodia podľa prílohy VIII k smernici 2000/60/ES, v pobrežných vodách;	D8C1 – primárne: V rámci pobrežných a teritoriálnych vôd, koncentrácie znečisťujúcich látok neprevyšujú tieto prahové hodnoty: a) v prípade prvkov kritérií znečisťujúcich látok uvedených v bode 1 písm. a), hodnoty stanovené v súlade so smernicou 2000/60/ES;	*Rozsah posúdenia:* — v pobrežných a teritoriálnych vodách v medziach, ktoré stanovuje smernica 2000/60/ES, — mimo teritoriálnych vôd, podoblasti daného regiónu alebo subregiónu, v prípade potreby rozdelené štátnymi hranicami.

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
b) ďalšie znečisťujúce látky, ak sú relevantné, napríklad z pobrežných zdrojov, ktoré ešte nie sú uvedené v bode a), a ktoré môžu spôsobiť znečistenie v regióne alebo subregióne. Členské štáty stanovia zoznam týchto znečisťujúcich látok prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce. 2. Mimo teritoriálnych vôd: a) znečisťujúce látky považované podľa bodu 1, ak tieto ešte stále môžu spôsobiť znečistenie; b) prípadne ďalšie znečisťujúce látky, ak sú relevantné, ktoré ešte nie sú uvedené v bode 2 písm. a) a ktoré môžu spôsobiť znečistenie v regióne alebo subregióne. Členské štáty stanovia zoznam týchto znečisťujúcich látok prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	b) ak sú znečisťujúce látky uvedené v bode a) merané v matrici, pre ktorú nie je podľa smernice 2000/60/ES stanovená žiadna hodnota, koncentrácia znečisťujúcich látok uvedených v danej matrici stanovená členskými štátmi prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce; c) v prípade ďalších znečisťujúcich látok vybraných podľa bodu 1 písm. b) prvkov kritérií, koncentrácie špecifickej matrice (voda, sediment alebo živé organizmy), ktoré môžu viesť k znečisteniu. Členské štáty stanovia tieto koncentrácie prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce, s ohľadom na ich použitie v rámci aj mimo pobrežných a teritoriálnych vôd. Mimo pobrežných a teritoriálnych vôd, neprekračujú koncentrácie znečisťujúcich látok tieto prahové hodnoty: a) v prípade znečisťujúcich látok vybraných podľa bodu 2 písm. a) prvkov kritérií, hodnoty platné v rámci pobrežných a teritoriálnych vôd; b) pre vybrané znečisťujúce látky uvedené v bode 2 písm. b) prvkov kritérií, koncentrácie určitej matrice (voda, sediment alebo živé organizmy), ktoré môžu viesť k znečisteniu. Členské štáty stanovia tieto koncentrácie prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	*Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: a) pre každú znečisťujúcu látku v rámci kritéria D8C1, jej koncentráciu, použitú matricu (voda, sedimenty, živé organizmy), dosiahnutie stanovenej prahovej hodnoty, a počet posudzovaných znečisťujúcich látok, ktoré dosiahli prahové hodnoty, samostatne uvádzajúc látky, ktoré sa správajú ako všadeprítomné perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (uPBT), podľa článku 8a ods. 1 písm. a) smernice 2008/105/ES; b) pre každý druh posudzovaný podľa kritéria D8C2, odhad abundancie populácie v oblasti posudzovania, ktorá je nepriaznivo ovplyvnená; c) pre každý biotop posudzovaný v rámci kritéria D8C2, odhad rozsahu v oblasti posudzovania, ktorý je nepriaznivo ovplyvnený. Použitie kritéria D8C2 pri celkovom posudzovaní dobrého environmentálneho stavu deskriptora 8 sa dohodne na regionálnej alebo subregionálnej úrovni. Výsledky posúdenia kritéria D8C2 prispievajú k posúdeniu v rámci deskriptorov 1 a 6, ak je to vhodné.
Druhy a biotopy, ktoré sú ohrozované znečisťujúcimi látkami. Členské štáty stanovia takýto zoznam druhov a príslušných tkanív, ktoré sa budú posudzovať, a biotopov prostredníctvom regionálnej a subregionálnej spolupráce.	D8C2 – sekundárne: Zdravie druhov a stav biotopov (ako zloženie ich druhov a relatívna abundancia miest s chronickým znečistením) nie sú nepriaznivo ovplyvnené znečisťujúcimi látkami vrátane kumulatívnych a synergických účinkov. Členské štáty stanovia tieto nepriaznivé vplyvy a ich prahy prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Výrazne kritické prípady znečistenia s prítomnosťou znečisťujúcich látok, ako sú definované v článku 2 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES ([1]), vrátane ropy a podobných zlúčenín.	D8C3 – primárne: Priestorový rozsah a trvanie významných kritických prípadov znečistenia boli minimalizované.	*Rozsah posúdenia:* Na regionálnej alebo subregionálnej úrovni, v prípade potreby rozdelené štátnymi hranicami.

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
		Použitie kritérií: Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť pre každú oblasť posudzovania vyjadrený ako: — odhad celkového priestorového rozsahu významných kritických prípadov znečistenia a ich distribúcia a celkové trvanie za každý rok. Toto kritérium sa používa na začatie posúdenia kritéria D8C4.
Druhy skupiny druhov, ako sú uvedené v tabuľke 1 časti II a typov bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne, ako sú uvedené v tabuľke 2 časti II.	D8C4 – sekundárne (použije sa v prípade významného kritického prípadu znečistenia): Nepriaznivé vplyvy významných kritických prípadov znečistenia na zdravie druhov a stav biotopov (ako zloženie ich druhov a relatívna abundancia) sa minimalizujú a v prípade možnosti odstránia.	*Rozsah posúdenia:* Podľa použitia na účely posúdenia skupín druhov alebo typov bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne uvedených v deskriptoroch 1 a 6. *Použitie kritérií:* V prípadoch, kde sú kumulatívne priestorové a dočasné vplyvy významné, výsledky posudzovania kritéria D8C4 prispievajú k posúdeniu podľa deskriptora 1 a 6 tým, že poskytnú: a) odhad abundancie jednotlivých druhov, ktoré sú nepriaznivo ovplyvnené; b) odhad rozsahu jednotlivých typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne, ktoré sú nepriaznivo ovplyvnené. Použitie kritéria D8C4 pri celkovom posudzovaní dobrého environmentálneho stavu deskriptora 8 sa dohodne na regionálnej alebo subregionálnej úrovni.

([1]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenia (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 11).

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Pri prvkoch kritérií kritéria D8C1 sa výber ďalších znečisťujúcich látok v rámci bodu 1 písm. b) a bodu 2 písm. b), ktoré môžu spôsobiť znečistenie, bude zakladať na posúdení rizika. V prípade týchto znečisťujúcich látok matrica a prahové hodnoty, ktoré sa používajú pri hodnotení, predstavujú najcitlivejšie druhy a cesty vystavenia, vrátane nebezpečenstiev pre zdravie ľudí prostredníctvom vystavenia cez potravinový reťazec.

2. Na účely tohto rozhodnutia:

   a) Kritérium D8C1: na posúdenie znečisťujúcich látok v pobrežných a teritoriálnych vodách, členské štáty monitorujú znečisťujúce látky v súlade s požiadavkami smernice 2000/60/ES, pričom ak je to možné, používa sa posúdenie podľa tejto smernice. Informácie týkajúce sa dráh šírenia (atmosférických, pozemných alebo morských) znečisťujúcich látok, ktoré sa dostávajú do morského prostredia sa zbierajú všade, kde je to možné.

   b) Kritériá D8C2 a D8C4: biomarkery alebo demografické charakteristiky populácie (napr. miera plodnosti, miera prežitia, miera úmrtnosti a reprodukčná schopnosť) môžu byť relevantné pre posúdenie účinkov na ľudské zdravie.

   c) Kritériá D8C3 a D8C4: na účely tohto rozhodnutia sa v prípade výskytu kritického prípadu znečistenia vykonáva monitorovanie, ktoré nie je súčasťou pravidelného monitorovacieho programu podľa článku 11 smernice 2008/56/ES.

   d) Kritérium D8C3: Tam kde je to možné, členské štáty identifikujú zdroj významných kritických prípadov znečistenia. Na tento účel môžu použiť satelitné pozorovanie Európskej námornej bezpečnostnej agentúry.

3. Znečisťujúce látky sa chápu ako jednotlivé látky alebo skupiny látok. V záujme jednotnosti pri podávaní správ sa skupiny látok dohodnú na úrovni Únie.

4. Zloženie druhov sa musí chápať tak, že sa vzťahuje na najnižšiu taxonomickú úroveň vhodnú na posúdenie.

Jednotky merania pre kritériá:

— D8C1: koncentrácie znečisťujúcich látok v mikrogramoch na liter (µg/l) pre vodu, v mikrogramoch na kilogram (µg/kg) suchej hmotnosti pre sedimenty a mikrogramoch na kilogram (µg/kg) hmotnosti vlhkej látky živých organizmov,

— D8C2: abundancia (počet jednotlivcov alebo iné vhodné jednotky, dohodnuté na regionálnej alebo subregionálnej úrovni) na jeden ovplyvnený druh, rozsah v kilometroch štvorcových (km^2) na ovplyvnený typ biotopu vyššej hierarchickej úrovne,

— D8C3: trvanie v dňoch a priestorový rozsah významných akútnych prípadov znečistenia za rok v kilometroch štvorcových (km^2),

— D8C4: abundancia (počet jednotlivcov alebo iné vhodné jednotky, dohodnuté na regionálnej alebo subregionálnej úrovni) na jeden ovplyvnený druh; rozsah v kilometroch štvorcových (km^2) na postihnutý typ biotopu vyššej hierarchickej úrovne.

Deskriptor 9

Znečisťujúce látky v rybách a iných potravinách z morských živočíchov určených na ľudskú spotrebu neprekračujú hodnoty stanovené v právnych predpisoch Únie alebo v iných príslušných normách

Príslušný tlak: Vstup nebezpečných látok

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Znečisťujúce látky uvedené v nariadení (ES) č. 1881/2006. Na účely tohto rozhodnutia sa členské štáty môžu rozhodnúť nezohľadňovať znečisťujúce látky z nariadenia (ES) č. 1881/2006, ak je to na základe posúdenia rizík odôvodnené. Členské štáty môžu posúdiť ďalšie znečisťujúce látky, ktoré nie sú uvedené v nariadení (ES) č. 1881/2006. Členské štáty stanovia zoznam týchto ďalších znečisťujúcich látok prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce. Členské štáty stanovia zoznam druhov a príslušných tkanív, ktoré sa budú posudzovať, podľa podmienok stanovených v „špecifikáciách“. Môžu spolupracovať na regionálnej alebo subregionálnej úrovni, aby zostavili tento zoznam druhov a príslušných tkanív.	D9C1 – primárne: Hodnoty znečisťujúcich látok v jedlých tkanivách (svaly, pečeň, ikry, mäso alebo podľa potreby iné mäkké časti tela) morských živočíchov určených na ľudskú spotrebu (vrátane rýb, kôrovcov, mäkkýšov, ostnatokožcov, morských rias a iných morských rastlín), ktoré sa lovia alebo zbierajú vo voľnej prírode (s výnimkou rýb kultivovaných v morskom prostredí) nepresahujú: a) v prípade znečisťujúcich látok uvedených v nariadení (ES) č. 1881/2006, maximálne hodnoty stanovené v uvedenom nariadení, ktoré sú prahové hodnoty na účely tohto rozhodnutia; b) v prípade ďalších znečisťujúcich látok, ktoré nie sú uvedené v nariadení (ES) č. 1881/2006, prahové hodnoty, ktoré určia členské štáty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	*Rozsah posúdenia:* oblasť výlovu alebo produkcie v súlade s článkom 38 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 ([1]). *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: — pre každú znečisťujúcu látku, jej koncentráciu v morských živočíchoch určených na ľudskú spotrebu, použitú matricu (druhy a tkanivá), či došlo k dosiahnutiu nastavenej prahovej hodnoty, a podiel posúdených znečisťujúcich látok, ktoré dosiahli svoje prahové hodnoty.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Keď členské štáty vypracujú zoznam druhov, ktorý sa bude používať v rámci kritéria D9C1, druhy musia:

   a) byť relevantné pre dotknutý morský región alebo subregión;

   b) patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1881/2006;

c) byť vhodné pre posudzovanú znečisťujúcu látku;

d) byť medzi najspotrebovanejšími v členskom štáte, alebo najviac lovenými alebo zbieranými pre ľudskú spotrebu.

2. Prekročenie normy stanovenej pre znečisťujúcu látku povedie k následnému monitorovaniu, aby sa stanovilo pretrvávanie znečistenia v danej oblasti a u druhov, z ktorých sa odoberali vzorky. Monitorovanie bude pokračovať dovtedy, kým nebude existovať dostatočný dôkaz, že neexistuje žiadne riziko chyby.

3. Na účely tohto rozhodnutia sa odbery vzoriek pre posudzovanie maximálnych hodnôt znečisťujúcich látok vykonávajú v súlade s článkom 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ([1]), nariadením Komisie (EÚ) č. 589/2014 ([2]) a nariadením Komisie (ES) č. 333/2007 ([3]).

4. V rámci každého regiónu alebo subregiónu členské štáty zabezpečia, že časový a geografický rozsah odberu vzoriek je dostatočný na to, aby poskytol reprezentatívnu vzorku špecifických znečisťujúcich látok u morských živočíchov určených na ľudskú spotrebu v danom morskom regióne alebo subregióne.

Jednotky merania pre kritériá:

— D9C1: koncentrácie znečisťujúcich látok v jednotkách stanovených v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1881/2006.

Deskriptor 10

Vlastnosti a množstvá odpadov morí nespôsobujú škody na pobrežnom a morskom prostredí

Príslušný tlak: Vstup odpadov

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Odpad (okrem mikroodpadu), zaradený do nasledujúcich kategórií ([1]): umelé polymérne materiály, guma, tkanivá/textil, papier/lepenka, spracované/opracované drevo, kov, sklo/keramika, chemikálie, nedefinovaný odpad a potravinový odpad. Členské štáty môžu stanoviť ďalšie podkategórie.	D10C1 – primárne: Zloženie, množstvo a priestorová distribúcia odpadu na pobreží, v povrchovej vrstve vodného stĺpca a na morskom dne, nie je na úrovni, ktorá by spôsobovala škody na pobrežnom a morskom prostredí. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.	*Rozsah posúdenia:* Podoblasti daného regiónu alebo subregiónu, v prípade potreby rozdelené štátnymi hranicami. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav musí byť pre každé jedno kritérium, v každej oblasti posudzovania, vyjadrený takto: a) výsledky pre každé kritérium (množstvo odpadu alebo mikroodpadu podľa kategórií) a jeho distribúcia na matricu používanú v rámci kritéria D10C1 a D10C2 a či došlo k dosiahnutiu stanovenej prahovej hodnoty; b) výsledky v prípade kritéria D10C3 (množstvo odpadu a mikroodpadu podľa kategórií na druh) a či došlo k dosiahnutiu stanovenej prahovej hodnoty.
Mikroodpad (častice < 5 mm), klasifikovaný v kategórii „umelé polymérové materiály“ a „iné“.	D10C2 – primárne: Zloženie, množstvo a priestorová distribúcia mikroodpadu na pobreží, v povrchovej vrstve vodného stĺpca a v usadeninách na morskom dne, nie je na úrovni, ktorá by spôsobovala škody na pobrežnom a morskom prostredí.	

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1).

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 589/2014 z 2. júna 2014, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na kontrolu hladín dioxínov, dioxínom podobných PCB a dioxínom nepodobných PCB v určitých potravinách a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 252/2012 (Ú. v. EÚ L 164, 3.6.2014, s. 18).

([3]) Nariadenie Komisie (ES) č. 333/2007 z 28. marca 2007, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a metódy analýzy na úradnú kontrolu hodnôt olova, kadmia, ortuti, anorganického cínu, 3-MCPD a benzo(a)pyrénu v potravinách (Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2007, s. 29).

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.	Použitie kritéria D10C1, D10C2 a D10C3 pri celkovom posudzovaní dobrého environmentálneho stavu v prípade deskriptora 10 sa dohodne na úrovni Únie. Výsledky kritéria D10C3 prispievajú aj k posudzovaniu v rámci deskriptora 1, ak je to vhodné.
Odpad a mikroodpad zaradený do kategórií „umelé polymérové materiály“ a „iné“ posudzovaný u ktoréhokoľvek druhu z týchto skupín: vtáky, cicavce, plazy, ryby alebo bezstavovce. Členské štáty stanovia zoznam týchto posudzovaných druhov prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	D10C3 – sekundárne: Množstvo odpadu a mikroodpadu skonzumovaného morskými živočíchmi je na úrovni, ktorá nemá nepriaznivý vplyv na zdravie príslušných druhov. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	
Druhy vtákov, cicavcov, plazov, rýb alebo bezstavovcov, ktoré sú ohrozované odpadom. Členské štáty stanovia zoznam týchto posudzovaných druhov prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	D10C4 – sekundárne: Počet jedincov každého druhu, ktoré sú nepriaznivo ovplyvnené v dôsledku odpadu, napríklad zachytením, iným zranením alebo úmrtnosťou, alebo účinky na zdravie. Členské štáty stanovia prahové hodnoty nepriaznivých vplyvov odpadu prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	*Rozsah posúdenia:* Podľa použitia na účely posudzovania skupina druhov podľa deskriptora 1. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: — pre každý druh posudzovaný podľa kritéria D10C4, odhad počtu jedincov v oblasti posudzovania, ktoré sú nepriaznivo ovplyvnené. Použitie kritéria D10C4 pri posudzovaní dobrého environmentálneho stavu v prípade deskriptora 10 sa dohodne na úrovni Únie. Výsledky tohto kritéria prispievajú aj k posúdeniam v rámci deskriptora 1, ak je to vhodné.

([1]) Ide o položky kategórie „úrovne 1 – materiál“ z hlavného zoznamu kategórií odpadu z „Usmernenia o monitorovaní morského odpadu v európskych moriach“ Spoločného výskumného centra (2013, ISBN 978-92-79-32709-4). Hlavný zoznam upresňuje, čo je zahrnuté v jednotlivých kategóriách, napríklad „Chemické látky“ odkazujú na parafín, vosk, olej a decht.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. V prípade kritéria D10C1: odpad sa monitoruje na pobreží a dodatočne môže byť monitorovaný v povrchovej vrstve vodného stĺpca a na morskom dne. Informácie o zdroji a ceste odpadu sa zhromažďujú, ak je to možné.

2. V prípade kritéria D10C2: mikroodpad sa monitoruje v povrchovej vrstve vodného stĺpca a v usadeninách na morskom dne a dodatočne sa môže monitorovať na pobreží. Mikroodpad sa monitoruje takým spôsobom, aby ho bolo možné spojiť s miestom vstupu (napríklad prístavy, prístaviská, čistiarne odpadových vôd, naplaveniny dažďových vôd), ak je to možné.

3. V prípade kritérií D10C3 a D10C4: monitorovanie môže byť založené na náhodných udalostiach (napr. vyplavenie mŕtvych zvierat, zamotanie zvierat v chovných kolóniách, postihnutí jedinci v rámci prieskumu).

Jednotky merania pre kritériá:

— D10C1: počet položiek množstva odpadu podľa kategórie:

  — na každých 100 metrov (m) pobrežia,

  — na kilometer štvorcový (km^2) v prípade povrchovej vrstvy vodného stĺpca a morského dna,

— D10C2: počet položiek množstva mikroodpadu podľa kategórie a váha v gramoch (g):

  — na meter štvorcový (m^2) v prípade povrchovej vrstvy vodného stĺpca,

  — na kilogram (suchá hmotnosť) (kg) sedimentu na pobreží a morskom dne,

— D10C3: množstvo odpadu/mikroodpadu v gramoch g) a počet položiek na jedinca každého druhu vo vzťahu k veľkosti (hmotnosti alebo dĺžke, podľa potreby) odobratého jedinca ako vzorky,

— D10C4: počet postihnutých jedincov (letálne; subletálne) na druh.

Deskriptor 11

Prívod energie, vrátane podmorského hluku, je na úrovniach, na ktorých nemá škodlivý účinok na morské prostredie

Príslušné tlaky: Prívod antropogénnych zvukov, prívod iných foriem energie

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Antropogénne zvukové impulzy vo vode.	D11C1 – primárne: Priestorová distribúcia, časový rozsah a hodnoty zdrojov antropogénnych zvukových impulzov neprevyšujú hodnoty, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú populácie morských živočíchov. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.	*Rozsah posúdenia:* Región, subregión alebo podoblasti. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: a) v prípade kritéria D11C1, čas pôsobenia zdrojov zvukových impulzov za kalendárny rok, ich distribúcia v danom roku a priestorovo v oblasti posudzovania, a to, či došlo k dosiahnutiu prahových hodnôt; b) v prípade kritéria D11C2, ročná priemerná hladina zvuku, alebo iná vhodná dočasná metrická hodnota dohodnutá na regionálnej alebo subregionálnej úrovni na jednotku plochy a jej priestorová a časová distribúcia v posudzovanej oblasti a rozsah (%, v km^2) posudzovanej oblasti, v ktorej boli dosiahnuté prahové hodnoty. Použitie kritérií D11C1 a D11C2 pri posudzovaní dobrého environmentálneho stavu deskriptora 11 sa dohodne na úrovni Únie. Výsledky týchto kritérií prispievajú aj k posudzovaniu v rámci deskriptora 1.
Antropogénny nepretržitý nízkofrekvenčný zvuk vo vode.	D11C2 – primárne: Priestorová distribúcia, časový rozsah a hladiny antropogénneho nepretržitého nízkofrekvenčného zvuku neprevyšujú hladiny, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú populácie morských živočíchov. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre tieto úrovne prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.	

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. V prípade D11C1 monitorovania:

   a) Priestorové rozlíšenie: geografické lokality, ktorých tvar a oblasti sú stanovené na regionálnej a subregionálnej úrovni, napríklad na základe aktivít stanovených v prílohe III k smernici 2008/56/ES.

   b) Zvukový impulz opísaný ako zdroj energie s jednotnou úrovňou v jednotkách dB re 1 $\mu Pa^2 \cdot s$ alebo nulová až vrcholná hodnota zdroja energie s jednotnou úrovňou v jednotkách dB re 1 µPa m, obidve vo frekvenčnom rozsahu od 10 Hz do 10 kHz. Členské štáty môžu zvážiť iné osobitné zdroje s vyššími frekvenčnými pásmami, ak sú účinky na väčšiu vzdialenosť považované za relevantné.

2. V prípade D11C2 monitorovania:

Ročný priemer, alebo iná vhodná metrická hodnota dohodnutá na regionálnej alebo subregionálnej úrovni, druhej mocniny akustického tlaku v obidvoch „1/3-oktánových pásmach“. Prvé so stredom na 63 Hz a druhé na 125 Hz, vyjadrený ako úroveň v decibeloch, v jednotkách dB re 1 µPa, pri vhodnom priestorovom rozlíšení vo vzťahu k tlaku. Môže sa merať priamo, alebo sa môže odvodiť od modelu používaného na interpoláciu medzi meraniami alebo extrapoláciu z meraní. Členské štáty môžu tiež na regionálnej alebo subregionálnej úrovni rozhodnúť, že budú monitorovať dodatočné frekvenčné pásma.

Kritériá, ktoré sa vzťahujú na iné formy prívodu energie (vrátane tepelnej energie, elektromagnetických polí a svetla) a kritériá vzťahujúce sa na environmentálne vplyvy hluku sú stále predmetom ďalšieho rozvoja.

Jednotky merania pre kritériá:

— D11C1: počet dní štvrťročne (alebo v prípade potreby mesačne) so zdrojmi zvukových impulzov; podiel (percentuálny) jednotiek plochy alebo rozsah posudzovanej oblasti v kilometroch štvorcových (km^2) so zdrojmi zvukového impulzu za rok,

— D11C2: ročný priemer (alebo iné dočasné metrické hodnoty) súvislej hladiny zvuku na jednotku plochy; podiel (percentuálny) alebo rozsah posudzovanej oblasti v kilometroch štvorcových (km^2) so zvukovými hladinami presahujúcimi prahové hodnoty.

ČASŤ II

Kritériá a metodické normy, špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania základných prvkov a vlastností a súčasného environmentálneho stavu morských vôd podľa písmena a) článku 8 ods. 1 smernice 2008/56/ES

V časti II sa posudzujú deskriptory prepojené s príslušnými prvkami ekosystému: skupiny druhov vtákov, cicavcov, plazov, rýb a hlavonožcov (deskriptor 1), pelagické biotopy (deskriptor 1), bentické biotopy (deskriptory 1 a 6) a ekosystémy, vrátane potravinového reťazca (deskriptory 1 a 4), ako je uvedené v prílohe III k smernici 2008/56/ES ([1]).

Téma

Skupiny druhov vtákov, cicavcov, plazov, rýb a hlavonožcov (vzťahujú sa k deskriptoru 1)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Druhy vtákov, cicavcov, plazov a komerčne nevyužívaných druhov rýb a hlavonožcov, ktoré sú ohrozené náhodným ulovením ako vedľajší úlovok v regióne alebo subregióne. Členské štáty stanovia zoznam týchto druhov prostredníctvom regionálnej a subregionálnej spolupráce, v súlade s povinnosťami stanovenými v článku 25 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 pre potreby zberu údajov a s ohľadom na zoznam druhov v tabuľke 1D prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu Komisie (EÚ) 2016/1251 ([1]).	D1C1 – primárne: Úmrtnosť na druh ulovený ako náhodný vedľajší úlovok je pod úrovňami, ktoré ohrozujú druhy tak, aby to malo vplyv na jej dlhodobá životaschopnosť. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre úmrtnosť druhov náhodne ulovených ako vedľajší úlovok, prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	*Rozsah posúdenia:* Podľa použitia na účely posudzovania príslušných druhov alebo skupiny druhov uvedených v kritériách D1C2-D1C5. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť vyjadrený pre každú oblasť posudzovania ako: — úmrtnosť podľa jednotlivých druhov a či bola táto prahová hodnota dosiahnutá. Toto kritérium prispeje k hodnoteniu príslušných druhov v rámci kritéria D1C2.

([1]) Nariadenie (ES) č. 199/2008 sa môže použiť na odber relevantných vedeckých údajov súvisiacich s rybolovom podľa deskriptorov 1, 4 a 6.

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Skupiny druhov, ako sú uvedené v tabuľke 1 a ich prítomnosť v regióne alebo subregióne. Členské štáty prostredníctvom regionálnej a subregionálnej spolupráce stanovia súbor reprezentatívnych druhov z každej skupiny druhov, vybraných podľa kritérií stanovených v časti „špecifikácie pre výber druhov a biotopov“. Tieto zahŕňajú cicavcov a plazov uvedených v prílohe II k smernici 92/43/EHS, a môžu zahŕňať aj iné druhy, ako sú tie, ktoré sú uvedené v právnych predpisoch Únie [iné prílohy k smernici 92/43/EHS, smernici 2009/147/ES alebo prostredníctvom nariadenia (EÚ) č. 1380/2013] a medzinárodných dohodách, ako sú regionálne morské dohovory.	D1C2 – primárne: Abundancia populácie druhov nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi tak, aby to malo vplyv na jej dlhodobú životaschopnosť. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre každý druh prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce pri zohľadnení prirodzenej variácie vo veľkosti populácie a úmrtnosti odvodenej z kritérií D1C1, D8C4 a D10C4 a iných relevantných tlakov. V prípade druhov, na ktoré sa vzťahuje smernica 92/43/EHS, by tieto hodnoty mali byť v súlade s hodnotami priaznivej referenčnej populácie stanovenými príslušnými členskými štátmi podľa smernice 92/43/EHS.	*Rozsah posúdenia:* Ekologicky relevantné stupnice sa pre každú skupiny druhov použijú takto: — pre hlboko sa potápajúce ozubené veľrybotvaré cicavce, kosticové veľryby, hlbokomorské ryby: región, — pre vtáky, malozubé veľrybotvaré cicavce, pelagické šelfové ryby a šelfové ryby žijúce pri morskom dne: región alebo podoblasti Baltského a Čierneho mora; subregióny severovýchodného Atlantiku a Stredozemného mora, — pre tulene, korytnačky, hlavonožce: región alebo podoblasti Baltského mora; subregióny severovýchodného Atlantiku a Stredozemného mora, — pre pobrežné ryby: podoblasti regiónu alebo subregiónu. — pre komerčne využívané ryby a hlavonožce: podľa použitia podľa deskriptora 3. *Použitie kritérií:* Stav každého druhu je potrebné posudzovať individuálne, na základe vybraných kritérií, pričom sa musia použiť na vyjadrenie rozsahu, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav pre každý druh skupiny v každej oblasti posudzovania, takto: a) v posúdeniach sa uvádza hodnota (-y) pre každé kritérium použité pri jednotlivých druhoch a to, či tieto dosiahli stanovené prahové hodnoty; b) celkový stav druhov, na ktoré sa vzťahuje smernica 92/43/EHS, je odvodený použitím metód stanovených v uvedenej smernici. Celkový stav pre komerčne využívaných druhov sa posúdi podľa deskriptora 3. V prípade iných druhov sa celkový stav odvodí použitím metódy dohodnutej na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálnym špecifiká; c) celkový stav skupiny druhov sa stanoví použitím metódy dohodnutej na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.
	D1C3 – primárne pre komerčne využívané ryby a hlavonožce a sekundárne pre ostatné druhy: Demografické charakteristiky populácie (napr. veľkosť tela alebo veková štruktúra, pomer pohlaví, plodnosť a miera prežitia) druhu sú ukazovateľom prírodnej populácie, ktorá nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre špecifikované charakteristiky každého druhu prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce, s prihliadnutím na nepriaznivé vplyvy na ich zdravie odvodené z D8C2, D8C4 a iných relevantných tlakov.	
	D1C4 – primárne pre druhy, na ktoré sa vzťahujú prílohy II, IV alebo V k smernici 92/43/EHS a sekundárne u ostatných druhov: Distribučný rozsah druhu a prípadne vzor je v súlade s prevládajúcimi fyziografickými, geografickými a klimatickými podmienkami. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre každý druh prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce. V prípade druhov, na ktoré sa vzťahuje smernica 92/43/EHS, by tieto mali byť v súlade s hodnotami priaznivého referenčného rozsahu stanovenými príslušnými členskými štátmi podľa smernice 92/43/EHS.	

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	D1C5 – primárne pre druhy, na ktoré sa vzťahujú prílohy II, IV a V k smernici 92/43/EHS a sekundárne u ostatných druhov: Biotop druhov má potrebný rozsah a podmienky na podporu rôznych fáz životného cyklu druhov.	

([1]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1251 z 12. júla 2016, ktorým sa prijíma viacročný program Únie na zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybolovu a akvakultúry na obdobie 2017 – 2019 (Ú. v. EÚ L 207, 1.8.2016, s. 113).

Prvky kritérií

Tabuľka 1

Skupiny druhov ([1])

Komponent ekosystému	Skupiny druhov
Vtáky	Bylinožravé vtáky
	Brodivé vtáky
	Vtáky získavajúce potravu z vodného povrchu
	Vtáky získavajúce potravu z pelagických systémov
	Vtáky získavajúce potravu z bentických systémov
Cicavce	Malozubé veľrybotvaré cicavce
	Hlboko sa potápajúce ozubené veľrybotvaré cicavce
	Kosticové veľryby
	Tulene
Plazy	Korytnačky
Ryby	Pobrežné ryby
	Pelagické šelfové ryby
	Šelfové ryby žijúce pri dne
	Hlbokomorské ryby
Hlavonožce	Pobrežné/šelfové hlavonožce
	Hlbokomorské hlavonožce

([1]) Relevantné údaje týkajúce sa rybolovu by sa mali použiť pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 199/2008.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania v súvislosti s témou „Skupiny druhov morských vtákov, cicavcov, plazov, rýb a hlavonožcov“

1. V prípade D1C1 sa údaje poskytujú za každý druh na oblasť rybolovu pre jednotlivé oblasti ICES alebo geografickú podoblasť GFCM alebo oblasť rybolovu FAO v makaronézskom biogeografickom regióne, aby sa umožnila agregácia na relevantnej škále pre príslušný druh, a aby sa identifikovali konkrétne typy rybolovu a rybárskej výstroje, ktoré najviac prispievajú k náhodným úlovkom jednotlivých druhov.

2. Slovo „pobrežné“ sa musí chápať na základe fyzikálnych, hydrologických a ekologických parametrov a neobmedzuje sa na pobrežné vody podľa vymedzenia v článku 2 ods. 7 smernice 2000/60/ES.

3. Tam, kde je to vhodné, sa druhy zvierat môžu posudzovať na úrovni populácie.

4. Kedykoľvek je to možné, budú na účely tohto rozhodnutia použité posúdenia podľa smernice 92/43/EHS, smernice 2009/147/ES a nariadenia (EÚ) č. 1380/2013:

   a) v prípade vtákov kritériá D1C2 a D1C4 zodpovedajú kritériu „veľkosť populácie“ a kritériu „veľkosť mapy a distribúcia územia rozmnožovania“ smernice 2009/147/ES;

   b) v prípade cicavcov, plazov a komerčne nevyužívaných rýb sú kritériá rovnocenné s tými použitými v smernici 92/43/EHS a to takto: D1C2 a D1C3 zodpovedajú „populácii“, D1C4 zodpovedá „územiu“ a D1C5 zodpovedá „biotopom pre druh“;

   c) v prípade komerčne využívaných rýb a hlavonožcov sa na účely deskriptora 1 použijú posúdenia v rámci deskriptora 3 použitím kritéria D3C2 pre D1C2 a D3C3 pre D1C3.

5. Posúdenia nepriaznivých vplyvov spôsobených tlakmi podľa kritérií D1C1, D2C3, D3C1, D8C2, D8C4 a D10C4, ako aj posúdenia tlakov podľa kritérií D9C1, D10C3, D11C1 a D11C2, sa pri posudzovaní druhov podľa deskriptora 1 zohľadňujú.

Jednotky merania pre kritériá:

— D1C2: abundancia [počet jedincov alebo biomasy v tonách t)] na jeden druh.

Téma

Pelagické biotopy (vzťahujú sa k deskriptoru 1)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Typy pelagických biotopov vyššej hierarchickej úrovne (premenlivá slanosť [1]), pobrežná, šelfová a oceánska/mimo šelfu), informácia, či sú prítomné v danom regióne alebo subregióne a ďalšie typy biotopov, ako sú definované v druhom odseku. Členské štáty si môžu prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce vybrať ďalšie typy biotopov podľa kritérií stanovených v položke „Špecifikácie pre výber druhov a biotopov“.	D1C6 – primárne: Stav typu biotopu, vrátane jeho biotickej a abiotickej štruktúry a funkcií (napríklad typické druhové zloženie a relatívna abundancia druhov, neprítomnosť obzvlášť citlivých alebo ohrozených druhov alebo druhov, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu, štruktúra druhov podľa veľkosti), nie je nepriaznivo ovplyvnený antropogénnymi tlakmi. Členské štáty stanovia prahové hodnoty pre stav každého typu biotopu, čím sa zabezpečí súlad so súvisiacimi hodnotami stanovenými podľa deskriptorov 2, 5 a 8 prostredníctvom regionálnej a subregionálnej spolupráce.	*Rozsah posúdenia:* Podoblasť regiónu alebo subregiónu, tak ako sa používa na posúdenie typov bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne, reflektuje biogeografické rozdiely v zložení druhov určitého typu biotopu. *Použitie kritérií:* Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť pre každú oblasť posudzovania vyjadrený ako: a) odhad podielu a rozsahu každého posudzovaného typu biotopu, ktorý dosiahol stanovenú prahovú hodnotu; b) zoznam typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne v oblasti posudzovania, ktoré neboli posúdené.

[1] Zachované pre situácie, pri ktorých ústia zasahujú až za vody označené v smernici 2000/60/ES ako brakické vody.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania v súvislosti s témou „Pelagické biotopy“

1. Slovo „pobrežné“ sa musí chápať na základe fyzikálnych, hydrologických a ekologických parametrov a neobmedzuje sa na pobrežné vody podľa vymedzenia v článku 2 ods. 7 smernice 2000/60/ES.

2. Posudzovania nepriaznivých vplyvov tlakov, vrátane tých podľa D2C3, D5C2, D5C3, D5C4, D7C1, D8C2 a D8C4, sa pri posudzovaní pelagických biotopov podľa deskriptora 1 vezmú do úvahy.

Jednotky merania pre kritériá:

— D1C6: rozsah nepriaznivo ovplyvneného biotopu v kilometroch štvorcových (km^2) ako podiel (percentuálny) celkového rozsahu typu biotopu.

Téma

Bentické biotopy (vzťahujú sa k deskriptorom 1 a 6)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
Pozri časť I tejto prílohy pre kritériá D6C1, D6C2 a D6C3.		
Typy bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne, ako sú uvedené v tabuľke 2 a informácia, či sú prítomné v regióne alebo subregióne, a ďalšie typy biotopov, ako sú definované v druhom odseku. Členské štáty môžu prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce vybrať ďalšie typy biotopov na základe kritérií stanovených v časti „špecifikácie pre výber druhov a biotopov“, a ktoré môžu zahŕňať typy biotopov uvedené v smernici 92/43/EHS alebo medzinárodných zmluvách, ako napríklad regionálne morské dohovory, na účel: a) posudzovanie každého typu biotopu vyššej hierarchickej úrovne podľa kritéria D6C5; b) posudzovanie týchto typov biotopov. Jednotný súbor typov biotopov slúži na posudzovanie oboch bentických biotopov podľa deskriptora 1 a integrity morského dna podľa deskriptora 6.	D6C4 – primárne: Rozsah straty typu biotopu, vyplývajúci z antropogénnych tlakov neprekračuje v oblasti posudzovania stanovený podiel prírodného rozsahu typu biotopu. Členské štáty stanovia maximálny prípustný rozsah straty biotopu ako podiel z celkového prírodného rozsahu typu biotopu, prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká. D6C5 – primárne: Rozsah nepriaznivých vplyvov antropogénnych tlakov na stav typu biotopu, vrátane zmeny jeho biotickej a abiotickej štruktúry a funkcií (napríklad typické druhové zloženie a relatívna abundancia druhov, neprítomnosť obzvlášť citlivých alebo ohrozených druhov alebo druhov, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu, veľkostná štruktúra druhov), neprekračuje vopred daný podiel prírodného rozsahu typu biotopu v oblasti posudzovania.	*Rozsah posúdenia:* Podoblasť regiónu alebo subregiónu odrážajúca biogeografické rozdiely v zložení druhov typu biotopu vyššej hierarchickej úrovne. *Použitie kritérií:* Jediné posudzovanie na každý typ biotopu, s použitím kritérií D6C4 a D6C5, slúži na posudzovanie obidvoch bentických biotopov podľa deskriptora 1 a integrity morského dna podľa deskriptora 6. Rozsah, v akom bol dosiahnutý dobrý environmentálny stav, musí byť pre každú oblasť posudzovania vyjadrený ako: a) v prípade D6C4, odhad podielu a rozsahu straty na typ biotopu a to, či sa tým dosiahla stanovená hodnota rozsahu; b) v prípade D6C5, odhad podielu a rozsahu nepriaznivých vplyvov, vrátane podielu strateného z bodu a) na typ biotopu a to, či týmto dosiahla stanovená hodnota rozsahu; c) celkový stav typu biotopu použitím metódy dohodnutej na úrovni Únie na základe bodov a) a b) a zoznam typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne v oblasti posudzovania, ktoré neboli posúdené.

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	Členské štáty stanovia prahové hodnoty nepriaznivých vplyvov na stav každého typu biotopu, čím sa zabezpečí súlad so súvisiacimi hodnotami stanovenými podľa deskriptorov 2, 5, 6, 7 a 8 prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká. Členské štáty stanovia maximálny prípustný rozsah týchto nepriaznivých vplyvov ako podiel z celkového prírodného rozsahu typu biotopu, prostredníctvom spolupráce na úrovni Únie, s prihliadnutím na regionálne alebo subregionálne špecifiká.	

Prvky kritérií

Tabuľka 2

Typy bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne vrátane ich pridružených biologických spoločenstiev (relevantné pre kritériá podľa deskriptorov 1 a 6), ktoré zodpovedajú jednému alebo viacerým typom biotopov v klasifikácii biotopov Európskeho informačného systému o prírode (EUNIS) [1]**. Aktualizácie typológie EUNIS sa zohľadnia v typoch biotopov vyššej hierarchickej úrovne používaných na účely smernice 2008/56/ES a tohto rozhodnutia**

Komponent ekosystému	Typy biotopov vyššej hierarchickej úrovne	Príslušné kódy biotopov EUNIS (verzia 2016)
Bentické biotopy	Litorálne skaly a biogénne útesy	MA1, MA2
	Litorálne sedimenty	MA3, MA4, MA5, MA6
	Infralitorálne skaly a biogénne útesy	MB1, MB2
	Infralitorálne hrubé sedimenty	MB3
	Infralitorálne zmiešané sedimenty	MB4
	Infralitorálne piesky	MB5
	Infralitorálne bahno	MB6
	Cirkalitorálne skaly a biogénne útesy	MC1, MC2
	Cirkalitorálne hrubé sedimenty	MC3
	Cirkalitorálne zmiešané sedimenty	MC4
	Cirkalitorálne piesky	MC5
	Cirkalitorálne bahno	MC6
	Cirkalitorálne skaly a biogénne útesy mimo pobrežia	MD1, MD2

Komponent ekosystému	Typy biotopov vyššej hierarchickej úrovne	Príslušné kódy biotopov EUNIS (verzia 2016)
	Cirkalitorálne hrubé sedimenty mimo pobrežia	MD3
	Cirkalitorálne zmiešané sedimenty mimo pobrežia	MD4
	Cirkalitorálne piesky mimo pobrežia	MD5
	Cirkalitorálne bahno mimo pobrežia	MD6
	Vrchné batyálne ([2]) skaly a biogénne útesy	ME1, ME2
	Horné batyálne sedimenty	ME3, ME4, ME5, ME6
	Nižšie batyálne skaly a biogénne útesy	MF1, MF2
	Nižšie batyálne sedimenty	MF3, MF4, MF5, MF6
	Hlbinné	MG1, MG2, MG3, MG4, MG5, MG6

([1]) Evans, D. (2016). Revízia morského úseku klasifikácie biotopov EUNIS – Správa zo seminára v Európskom tematickom centre pre biodiverzitu, 12 a 13. mája 2016. ETC/BD pracovný dokument č. A/2016.

([2]) Ak nie je špecificky zadefinovaná v klasifikácii EUNIS, hranicu medzi hornou a dolnou batyálnou zónou je možné stanoviť ako špecifický hĺbkový limit.

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania v súvislosti s témou „bentické biotopy“

1. Vo všetkých možných prípadoch sa stav každého typu biotopu posudzuje na základe posúdení (napr. podtypov typov biotopov vyššej hierarchickej úrovne) podľa smernice 92/43/EHS a smernice 2000/60/ES.

2. Posúdenie kritéria D6C4 sa použije na posúdenie vykonané v rámci kritéria D6C1.

3. Kritériá D6C4 a D6C5 zodpovedajú kritériu „rozsah/oblasť pokrytá typom biotopu v rámci rozsahu“ a „špecifická štruktúra a funkcie“ smernice 92/43/EHS.

4. V prípade D6C5 sa zohľadnia posúdenia nepriaznivých vplyvov tlakov, vrátane tých patriacich po kritériá D2C3, D3C1, D3C2, D3C3, D5C4, D5C5, D5C6, D5C7, D5C8, D6C3, D7C2, D8C2 a D8C4.

5. V prípade kritéria D6C5 sa zloženie druhov musí chápať tak, že sa vzťahuje na najnižšiu taxonomickú úroveň vhodnú na posúdenie.

Jednotky merania pre kritériá:

— D6C4: rozsah straty biotopu v kilometroch štvorcových (km^2) ako podiel (percentuálny) celkového rozsahu typu biotopu.

— D6C5: rozsah nepriaznivo ovplyvneného biotopu v kilometroch štvorcových (km^2) ako podiel (percentuálny) celkového rozsahu typu biotopu.

Špecifikácie pre výber druhov a biotopov v rámci tém „skupiny druhov morských vtákov, cicavcov, plazov, rýb a hlavonožcov“, „pelagické biotopy“ a „bentické biotopy“

Výber druhov a biotopov, ktoré budú priradené do skupín druhov a typov pelagických a bentických biotopov vyššej hierarchickej úrovne vychádza z:

1. Vedecké kritériá (ekologický význam):

   a) reprezentujúce komponent ekosystému (skupina druhov alebo typ biotopu vyššej hierarchickej úrovne) a fungovania ekosystému (napr. prepojenie medzi biotopmi a populáciami, ucelenosť a neporušenosť základných biotopov), ktoré sú relevantné pre posúdenie stavu/vplyvov, ako napr. kľúčové funkčné úlohy v rámci komponentu (napr. vysoká alebo špecifická biodiverzita, produktivita, trofická súvislosť, špecifický zdroj alebo služba) alebo špecifické črty životného cyklu (vek a veľkosť pri rozmnožovaní, dlhovekosť, migračné črty);

b) relevantné pre posúdenie kľúčového antropogénneho tlaku, ktorému je komponent ekosystému vystavený; citlivosť na tento tlak a či je mu komponent vystavený (zraniteľný) v oblasti posudzovania;

c) prítomnosť v dostatočnom množstve alebo rozsahu v oblasti posudzovania, aby bolo možné vytvoriť vhodný ukazovateľ na posúdenie;

d) ak je to možné, množina vybraných druhov alebo biotopov musí pokrývať celý rad ekologických funkcií komponentu ekosystému a prevládajúcich tlakov, ktorým je komponent vystavený;

e) ak sú druhy alebo skupiny druhov úzko spojené s konkrétnym typom biotopu vyššej hierarchickej úrovne, môžu byť do tohto typu biotopu zahrnuté na účely monitorovania a posúdenia; v takýchto prípadoch druhy nesmú byť zahrnuté do posúdenia skupiny druhov.

2. Ďalšie praktické kritériá (ktoré nemajú prednosť nad vedeckými kritériami):

a) uskutočniteľnosť monitorovania/technická uskutočniteľnosť;

b) náklady na monitorovanie;

c) primerané časové rady údajov.

Reprezentatívna skupina druhov a biotopov, ktoré majú byť posúdené, bude pravdepodobne špecifická pre daný región alebo subregión, hoci niektoré druhy sa môžu vyskytnúť vo viacerých regiónoch alebo subregiónoch.

Téma

Ekosystémy, vrátane potravinového reťazca (vzťahujú sa na deskriptory 1 a 4)

Kritériá vrátane prvkov kritérií a metodické normy

<table>
<tr><th>Prvky kritérií</th><th>Kritériá</th><th>Metodické normy</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Trofické skupiny ekosystému.
Členské štáty stanovia zoznam týchto trofických skupín prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.</td><td>D4C1 – primárne:
Rozmanitosť (zloženie druhov a ich relatívna abundancia) trofických skupín nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi.
Členské štáty stanovia prahové hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.</td><td rowspan="3">*Rozsah posúdenia:*
Regionálna úroveň pre Baltské a Čierne more; subregionálna úroveň pre severovýchodný Atlantik a Stredozemné more.
Tam kde je to potrebné, možno použiť podoblasti.
Použitie kritérií:
Ak hodnoty nespadajú pod prahové hodnoty, môže to viesť k ďalšiemu výskumu a vyšetrovaniu, aby bolo možné pochopiť príčiny zlyhania.</td></tr>
<tr><td>D4C2 – primárne:
Zostatok celkovej abundancie naprieč trofickými skupinami nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi.
Členské štáty stanovia prahové hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.</td></tr>
<tr><td>D4C3 – sekundárne:
Distribúcia jednotlivcov podľa veľkosti v rámci trofickej skupiny nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi.
Členské štáty stanovia prahové hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.</td></tr>
</table>

Prvky kritérií	Kritériá	Metodické normy
	D4C4 – sekundárne (ak je to potrebné, použije sa na podporu kritéria D4C2): Produktivita trofickej skupiny nie je nepriaznivo ovplyvnená antropogénnymi tlakmi. Členské štáty stanovia prahové hodnoty prostredníctvom regionálnej alebo subregionálnej spolupráce.	

Špecifikácie a štandardizované metódy monitorovania a posudzovania

1. Zloženie druhov sa musí chápať tak, že sa vzťahuje na najnižšiu taxonomickú úroveň vhodnú na posúdenie.

2. Trofické skupiny vybrané v rámci prvkov kritérií musia zohľadňovať zoznam trofických skupín ICES ([1]) a spĺňať tieto podmienky:

   a) je potrebné zahrnúť minimálne tri trofické skupiny;

   b) dve z nich musia byť iné ako ryby;

   c) aspoň jedna z nich musí byť trofická skupina, ktorá je primárnym producentom;

   d) podľa možnosti zastupujú aspoň hornú, strednú a spodnú časť potravinového reťazca.

Jednotky merania:

— D4C2: celková abundancia [počet jedincov alebo biomasy v tonách t)] naprieč všetkými druhmi v rámci trofickej skupiny.

([1]) Odporúčanie ICES (2015) kniha 1, osobitná žiadosť o odporúčanie ICES, vydané 20. marca 2015.